

**Petrol Ofisi
AutoMatic Filo'da
artık tüm işlemler
mobilden!**

Petrol Ofisi

Koç

Sürdürülebilir Rafinaj

Sıfır Karbonlu Elektrik

Biyoyakıtlar

Yeşil Hidrojen

2050 KARBON NÖTR

Tüpraş

Enerjimiz Geleceğe

13. Türkiye Enerji Zirvesi Özel Sayısı

Enerji Petrol Gaz

PEI MEMBER

Kuruluş: 1968

Petrol ve LPG Sektörlerinin Gazetesi

Yıl:55

Sayı:710

@petroturkcom

www.petroturk.com

ISSN: 1301-4129

Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı Jose Manuel Barroso:

'Türkiye hub olma konusunda konumunu somutlaştırıyor'

s8

13. Türkiye Enerji Zirvesi'ne

AKARYAKIT VE LPG PİYASALARI OTURUMLARI

DAMGA VURDU

Türkiye Akaryakıt Piyasası Oturumu | s16

13. Türkiye Enerji Zirvesi kapsamında Akaryakıt ve LPG Piyasası Oturumları düzenlendi. Zirve'de yoğun katılım ve ilgiyle gerçekleştirilen oturumlarda akaryakıt ve LPG piyasalarının sorunları, sektörlere ilişkin beklentiler ve çözüm önerileri konuşuldu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, 13. Türkiye Enerji Zirvesi'ne katıldı. Zirvenin açılışında konuşan Bakan Kacır; "Enerjide tam bağımsızlık yolunda emin adımlarla ilerliyoruz" dedi.

s6

Türkiye LPG Piyasası Oturumu | s22

BP Taşımatik sisteminin avantajları ve detaylı bilgi için: www.bptasimatik.com - 0216 571 20 00

KOBİ'lere kredi kartı teminatı ile ödeme seçeneği!

Bankadan teminat mektubu almadan kredi kartınızla BP Taşımatik'e başvurun, akaryakıt alışverişlerinizde şirketinize özel ayrıcalıklardan faydalanın.

KOBİ'lere özel avantajlı BP Taşımatik teklifleri!

SHELL ADBLUE İLE FiLO YÖNETİMİNDE OPERASYONEL RAHATLIK

Filonuzdaki ağır vasıta ve dizel araçları Shell Taşıt Tanıma Sistemi üzerinden kolaylıkla Shell SmartPay veya akıllı anahtarlık ile sisteme tanımlayın, her zaman aynı kalitede Shell AdBlue dolumunu yapın.

Toplu ödeme
avantajı

Toplu fatura
kolaylığı

Her zaman
aynı kalite

Hemen
başvurmak için
karekodu okutun.

100 YIL
SHELL TÜRKİYE
1923 - 2023

'En Büyük Aile Buluşması' Ankara'da gerçekleştirildi

Ülkemiz enerji piyasasının "En Büyük Aile Buluşması" olarak gelenekselleşen Türkiye Enerji Zirvesi'nin onüçüncüsü 27-29 Kasım 2023 tarihleri arasında Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Dışişleri Bakan Yardımcısı Mehmet Kemal Bozay, Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı Jose Manuel Barroso ile İspanya Eski Dışişleri Bakanı Ana Palacio'nun katılımlarıyla Ankara'da gerçekleştirildi.

Türkiye Enerji Zirvesi'nde, enerji sektörünün önde gelen temsilcileri bir araya geldi. Zirvede küresel enerji piyasalarındaki son gelişmeler ile piyasaları etkileyen yerel ve bölgesel sorunlar, "Barış için Enerji" temasıyla enerji sektörünün tüm paydaşlarıyla tartışıldı. Bin 500'ün üzerinde katılımcı buluşturan Zirve'de, üç gün boyunca 23 panelde enerji sektörünün bugünü ve geleceği masaya yatırıldı.

Enerji Fuarı tarafından bu yıl 13'üncüsü düzenlenen Zirve'nin 27 Kasım'da gerçekleşen ön açılış oturumu Aplus Enerji Kurucu Ortağı Ozan Korkmaz ve Aplus Enerji Yönetici Ortağı Volkan Yiğit'in "Türkiye ve Dünya

Enerji Piyasalarında Son Gelişmeler" başlıklı sunumuyla başladı. Ön açılış panelinde ikinci sunum ise Ekonomist Fatih Keresteci'nin "Türkiye ve Dünya Ekonomisinde Son Gelişmeler" başlıklı çalışması oldu. Keresteci sunumunda küreselleşmenin geri sarmaya başladığını ifade ederken, kaynak savaşlarına dikkat çekti. Ön açılış oturumunun son sunumunu ise zirvenin teması da olan "Barış için Enerji" başlığıyla Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Soli Özel gerçekleştirdi. Özel, dünyanın güç merkezinin Asya'ya kaydığını altını çizerken, asimetrik birçok kutupluluk yaşandığını ve dünyanın yeşil dönüşümün bedellerini ödemekte isteksiz olduğunu belirtti.

"TÜRKİYE'NİN, BÖLGENİN ENERJİ MERKEZİ OLMASI İHTİMALİ YÜKSEK"

28 Kasım'da Zirve Başkanı Mustafa Karahan'ın konuşmasıyla açılışı yapılan zirvede, özel konuk Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı Jose Manuel Barroso olurken, Dışişleri Bakan Yardımcısı Mehmet Kemal Bozay da açılış konuşmalarını gerçekleştirdi. Bozay, önümüzdeki dönemin ana konusunun enerji ve gıda konuları birleştirme yöntemleri olacağını belirtti. Enerji arzı güvenliğinin de Türkiye'nin baş konularından biri olacağını söyleyen Bakan Yardımcısı, "Enerji, su ve

tarım üçgeni en önemli millî güvenlik meselelerinden olacak," dedi.

Zirve özel konuğu Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı Jose Manuel Barroso ise açılış konuşmasına enerji arzı güvenliği ve enerji dönüşümü üzerine konuşarak başladı. Türkiye - Avrupa Birliği ilişkilerinin gelişimine ve ilerideki potansiyellerine de değinen Barroso, yeni yol haritasıyla ilişkilerin daha iyi bir noktaya gelmesini umduğunu belirtti. Barroso, konuşmasının ardından Zirve Başkanı Mustafa Karahan'la bir soru-cevap bölümü de gerçekleştirdi.

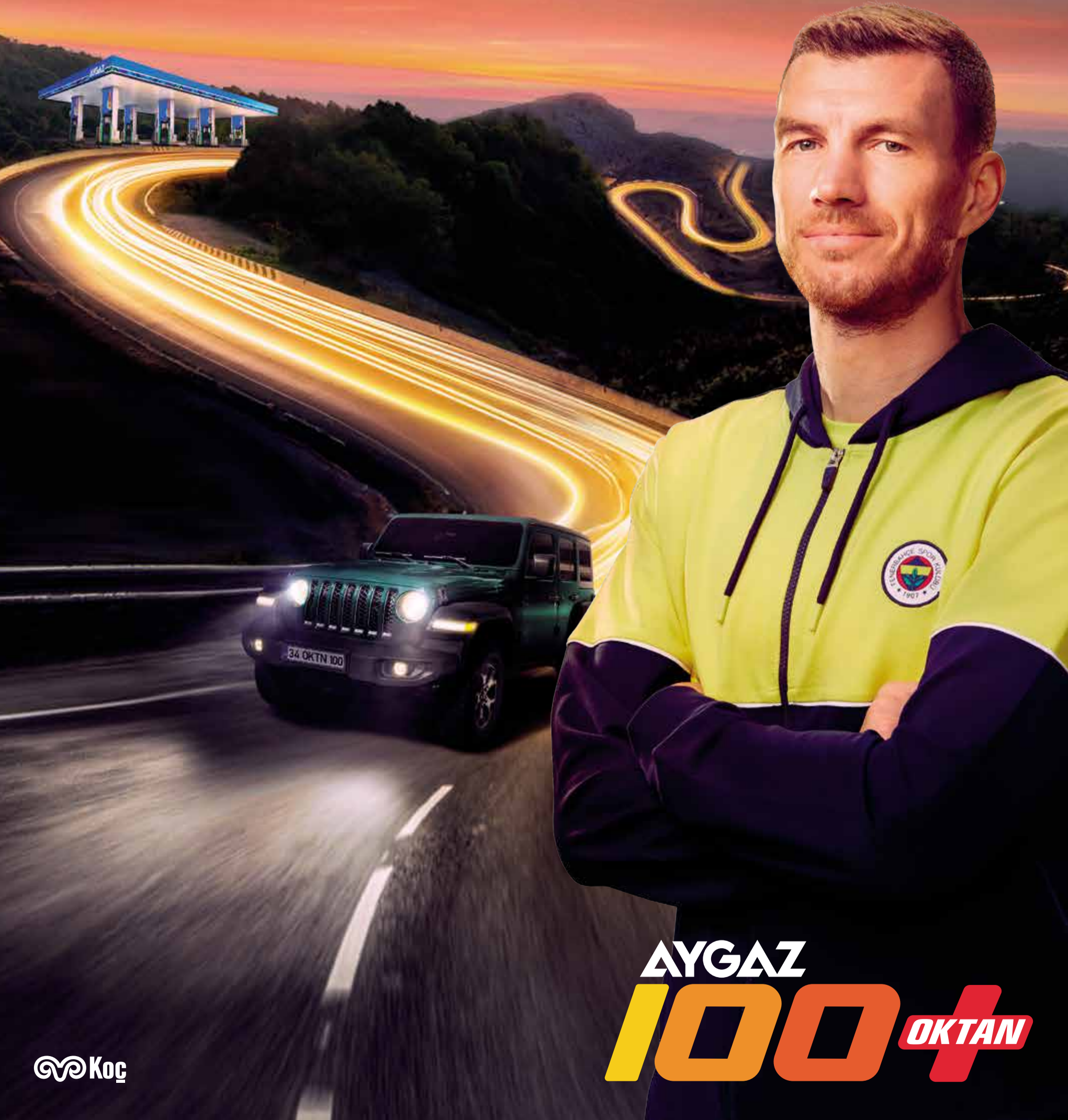
Zirvenin açılışının ardından ise ilk panel, Atlantic Council özel oturumuyla düzenlendi. "Enerji Jeopolitiği ve Türkiye'nin Rolü" başlıklı panelde, Atlantic Council Türkiye Programları Merkezi Kıdemli Direktörü Defne Sadıklar Arslan moderatörlüğü üstlendi.

ENERJİ PİYASALARININ NABZINI TUTUYOR

Türkiye Enerji Zirvesi, 2010 yılından itibaren tüm sektör paydaşlarını bir araya getirerek tarafların güncel konuları tartışmasına ortam yaratıyor ve kendine özgü sergi alanıyla firmaların ürün ve yeni teknolojilerini tanıtmalarına imkan sağlıyor. Zirve; başta elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG sektörleri olmak üzere yenilenebilir ve nükleer enerji alanlarında birbirinden önemli konu ve konukların katılımlarıyla gerçekleştiriliyor.

AYGAZ 100+ OKTAN'LA %100 PERFORMANS

AYGAZ
100+ OKTAN

“TÜRKİYE, UYGULADIĞI POLİTİKALARLA RİSKLERİ AVANTAJA ÇEVİRİYOR”

13. Türkiye Enerji Zirvesi'nin son gününde açılış konuşması Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından gerçekleştirildi. Konuşmasına, dünyadaki yerleşik kabullerin çatırdadığı ve korumacılık

politikalarının her geçen gün güçlendiği bir dönemden geçtiğimizi belirterek başlayan Bakan Kacır, enerji arzı güvenliği ile ilgili endişelerin arttığına ve enerji fiyatlarının tırmanmasına dikkat çekti.

Zirve'nin son gününde ayrıca, “Doğalgaz Piyasası”, “Çevre Piyasaları ve AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Oturumu”, “Yenilenebilir Enerji ve Depolama Yatırımları Oturumu”, “Balkanlarda Enerji

Güvenliği ve Ticareti”, “Büyük Tüketici Oturumu”, “Yeni Nesil Yakıtlar Oturumu”, “E-Mobilite”, “Hidrojen Teknolojileri ve Piyasası Oturumu” ve “Enerjide Kariyer Oturumu” yoğun katılımlarla düzenlendi.

Panelde, Atlantic Council Yönetim Kurulu Üyesi ve İspanya Eski Dışişleri Bakanı Ana Palacio, Barış için Enerji temasıyla ilgili konuşarak Türkiye'nin enerji anlamında da köprü görevi gördüğünü ve bu zor görevi başarıyla yerine getirdiğini belirtti. Zirvenin ilk gününde “Elektrik Piyasası”, “Türkiye LPG Piyasası”, “Arama ve Üretim Oturumu”, “Türkiye'nin Enerji Güvenliği İçin Bazüyük Santraller”, “Türkiye Akaryakıt Piyasası”, “Türkiye'ye Kadın Enerjisi”, “Özel Sunumlar & Konuşmacılar”, “Enerjide Üretken Yapay Zekâ Oturumu” ve “Enerjide Afet Yönetimi Oturumu” oturumları da gerçekleştirildi.

NET SIFIR 2053: ENERJİ SEKTÖRÜ İÇİN POLİTİKALAR RAPORU AÇIKLANDI

Özel Sunumlar başlığında SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi, “Net Sıfır 2053: Enerji Sektörü için Politikalar” raporunu açıkladı. Türkiye'nin net sıfır hedefi doğrultusunda enerji dönüşümünü gerçekleştirebilmesi için kısa, orta ve uzun vadede uygulanabilecek politikaların açıklandığı raporda, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında ekonominin tüm sektörlerinde enerji dönüşümünün gerçekleşmesi için değer

zincirinin tüm aşamalarında köklü değişiklikler gerektiği kaydedildi.

Enerji Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Sertaç Komsuoğlu'nun moderatörlüğünde gerçekleştirilen “Türkiye LPG Piyasası” başlıklı oturumda ise sektörün sorunlarına değinildi. Akkök Holding Yönetim Kurulu Üyesi & Enerji Grubu Başkanı ve Akenerji Yönetim Kurulu Başkanı Özlem Atınal'ın özel sunumuyla başlayan “Türkiye'ye Kadın

Enerjisi” oturumunda ise erkek egemen bir sektör olan enerji sektöründe kadın istihdamını artırmak için gereken çalışmalar üzerine konuşuldu.

CUMHURİYET'İN YÜZ YILINDA ENERJİNİN HİKAYESİ

Zirve, “Cumhuriyet'in Yüz Yılında Enerjinin Hikayesi” başlıklı oturumla sona erdi. Cumhuriyetin 100'üncü

Yılı'nı kutladığımız bu yıla özel olarak, Türkiye Elektrik Sanayi Birliği (TESAB) Koordinatörü Ayten Sümer ve Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Uzmanı Dr. Hayriye Gürbüz “Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü Yılı'nda Türkiye Elektrik Tarihi”, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Maden Meclisi Başkanı İbrahim Halil Kırşan da “Tabii Kaynaklar ve Madencilik'in 100 Yılı” sunumlarını gerçekleştirdi.

'Enerjide bağımsızlık yolunda emin adımlarla ilerlemeye devam edeceğiz'

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, 13. Türkiye Enerji Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, dünyada yerleşik kabullerin çatırdadığı, serbest ticaret kurallarının bizzat o kuralları koyanlar tarafından aşındırıldığı, korumacılık politikalarının her geçen gün güçlendiği, tedarik ve değer zincirlerinde 'yakın merkez', 'dost merkez' gibi seçici yaklaşımların öne çıktığı bir süreçte şahitlik ettiklerini söyledi. Kalkınma ve serbest ticaretin getireceği yaygın refahın çatışmaları azaltacağı varsayımının gerçekleşmediğine işaret eden Kacır, günden güne yeni çatışmalar ve savaşların ortaya çıktığını dile getirdi. Kacır, enerji fiyatlarının hızla tırmanışa geçtiğine dikkati çekerek, araştırmaların bu krizin bir süre daha devam edeceğini ortaya koyduğunu ifade etti. Enerjide tedarik kaynak çeşitliliğini tesis etmek üzere yeni iş birliklerinin özellikle gelişmiş ülkelerin dış politikalarının öncelikli gündemi haline geldiğini belirten Kacır, fosil yakıtların neden olduğu karbon salımının da yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimi hızlandırdığını anlattı.

"ENERJİ SEKTÖRÜ DÖNÜŞÜM ÇAĞININ AREFESİNDE"

Dünya nüfusunun önemli bir bölümünü oluşturan ülkelerin giderek yaşlandığını ve birçok ülkenin de küresel kalkınmadan halen hak ettiği payı alamadığını ifade eden Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, "COVID pandemisinin yarattığı belirsizliğin ardından yaşanan Rusya-Ukrayna gerilimi nedeniyle enerji arz güvenliğinde endişelerin arttığı bir dönem. Yapılan araştırmalar, bu krizin bir süre daha devam edeceğini ortaya koyuyor. Bu nedenle enerjide tedarik kaynak çeşitliliğini tesis etmek üzere yeni iş birlikleri öncelikli gündem haline geldi. Fosil yakıtların neden olduğu karbon salımı da yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimi daha da hızlandırdı. Yenilenebilir enerji teknolojilerinin geliştirilmesi ve kullanılmasını öncelikli hale getirdi. Enerji sektörü, bir dönüşüm çağının arifesinde. Türkiye hızla değişen küresel enerji denklemini ve fırsatları doğru analiz ederek uyguladığı politikalarla riskleri avantaja çeviren ülkelerden biri oldu. Doğu Batı ve Kuzey Güney Enerji Koridoru merkezinde yer alan Türkiye, yoğun enerji diplomasisiyle, kaynak ülkeleriyle tüketici arasında güvenli bir köprü vazifesi görüyor. Küresel ekonominin can damarı enerjinin tedarikini güvence altına alıyor, enerjinin küresel barışı güçlendiren bir araç olmasını sağlıyor. Türkiye Yüz Yılı'nda müreffeh bir ülke inşa etmenin anahtarı olarak başta yenilenebilir enerji kaynakları olmak üzere alternatif enerji kaynaklarının kullanımını daha da yaygınlaştırmayı, bu alanlarda üretim ve teknoloji geliştirme kabiliyetlerimizi güçlendirmeyi öngörüyoruz" dedi.

Ülke olarak 254 milyar dolarlık ihracatı daha ileri düzeylere çıkarmayı hedeflediklerini ifade eden Bakan

13. Türkiye Enerji Zirvesi'ne katılan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fatih Kacır, Türkiye ve dünya enerji piyasalarıyla ilgili önemli açıklamalar yaptı.

Kacır, hedeflerinin Türkiye'nin küresel üretim üssü statüsünü perçinlemek ve rekabetçiliği sürdürmek olduğunu belirtti. Kacır konuşmasını şöyle sürdürdü; "Sanayi tesislerimizin kendi enerjilerini üretebilmelerine yönelik mevzuat düzenlemeleri yaptık. Bu konuda destek ve teşvik mekanizmaları çalıştırdık. Geldiğimiz nokta itibarıyla ülkemizde kurulu gücümüzde yenilenebilir enerji kaynaklarının payı yüzde 55'e kadar yükseldi. Teşvik sistemimiz kapsamında enerji yatırımlarına 13 bin 63 teşvik belgesi düzenledik. 1 trilyon 750 milyar liralık sabit yatırımın önünü açtık. Bu yatırımların yarısını yenilenebilir enerji ve enerji depolama teknolojileri yatırımları oluşturmakta. Enerji üretimi konusunda ARGE çalışmalarını da önemsiyoruz. TÜBİTAK burs ve destek programlarıyla yenilenebilir enerji alanında son 21 yılda bin 151 projeye 3,1 milyar liradan fazla destek sağladık. İnovasyon ekosistemimizin kurumsal

altyapıları olan teknoparklarımızda yer alan 355 girişimci firmamız, enerji alanında 2 bin 500'den fazla araştırma geliştirme projesi yürütüyor. Bu yenilikçi girişimcilere bugüne kadar 2 milyar liradan fazla destek sağladık. Teknoparklarımızda yer alan bu girişimlerin dörtte üçü yenilenebilir enerji alanında faaliyet gösteriyor. Devletimizin sağladığı tüm bu destek ve teşviklerle birlikte enerji altyapımızı güçlendirirken önemli kazanımlar sergiledik. Üreticilerimizin Avrupa değer zincirinin önemli oyuncularını, Avrupa'nın önemli tedarikçileri arasında yer almasını sağladık. Bugün Türkiye güneş paneli üretiminde Avrupa'da lider, dünyada dördüncü sıradadır. Türkiye güneş paneli üretiminin tüm aşamalarında üretim kabiliyetine sahiptir. Avrupa'nın beşinci büyük rüzgâr enerjisi ekipman üreticisi olarak kule, kanat, jeneratör gibi büyük aksamla ek olarak kule iç aksamları ve bağlantı ekipmanlarını da yerli olarak üretiyoruz. Geldiğimiz

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, X'te 13. Türkiye Enerji Zirvesi ile ilgili görüşlerini paylaştı:

"Barış İçin Enerji" başlığıyla düzenlenen 13. Türkiye Enerji Zirvesinde sektörün paydaşlarıyla bir araya geldik.

- Türkiye'mizin enerjide öncelikleri;
- Arz güvenliği ve kaynak çeşitliliği,
- Yerli ve yenilenebilir kaynaklar ve
- Enerji teknolojilerinde üretici olmak.

Avrupa'da güneş panelleri üretiminde birinci, rüzgâr türbini bileşenleri üretiminde ilk 5'teyiz. Küçük ve modüler reaktörler ile üretilmiş tuz reaktörleri gibi nükleer enerjide yenilikçi alanlarda yetkinlik kazanmayı hedefliyoruz.

Türk sanayisini hedeflerine erişirmede, enerji teknolojilerinde atacağımız adımlar kilit rol oynuyor.

noktada rüzgâr türbinlerinde yerlilik oranımız yüzde 60'ın üzerinde. Tabi bu başarıyla yetinmeyeceğimizi de özellikle vurgulamak isterim. Rüzgâr enerjisinde yerli üreticilerimizin, özellikle açık deniz rüzgâr türbinlerinde yetkinliklerini geliştirmesini ve sektöre güçlü bir tedarik ağı oluşturmayı önemsiyoruz. Sektörümüzün gelişimini hızlandıracak yeni endüstri bölgeleri kuracak ve ihracat potansiyelimizi harekete geçirmeye devam edeceğiz. Çandarlı Limanı'nı da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızla birlikte en kısa sürede hayata geçireceğiz. Bunlara ek olarak alternatif enerji kaynaklarının kullanımını ve üretimine yönelik çalışmalarımıza devam ediyoruz. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin üretime geçmesinden sonra ülkemizde önemli bir boşluk daha doldurulmuş olacak. Akkuyu'nun ilk reaktörünü önümüzdeki yıl devreye alacağız. Sinop ve İğneada projeleri için uluslararası müzakerelerimizi sürdürüyoruz. Ayrıca küçük modüler reaktörler, üretilmiş tuz reaktörü gibi yenilikçi uygulamaları ülkemizde gerçekleştirmek için hem tüm ulusal paydaşlarımızla hem uluslararası paydaşlarımızla çalışmalarımızı yürütüyoruz. Gerçekleştirdiğimiz ve planladığımız bütün bu atılımlarla 2053 net sıfır emisyon hedeflerimize ulaşacak, üretim kalbi enerji sektöründe her geçen gün bağımsızlık yolunda emin adımlarla ilerlemeye devam edeceğiz. Siz kıymetli iş insanlarımızla, girişimcilerimizle, profesyonel yöneticilerimizle birlikte teknoloji üreten güçlü Türkiye hedefimiz doğrultusunda dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yer almak için yolumuza kararlılıkla devam edeceğiz. Sözlerime son vermeden önce, 13. Türkiye Enerji Zirvesi'nin düzenlenmesinde emeği geçen herkese huzurlarınızda bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Zirvenin ülkemize hayırlı olmasını, Cumhuriyetimizin 100. yılında ikinci asrımıza adım atarken ortaya koyduğumuz Türkiye yüzyılı hedeflerine katkı sunmasını temenni ediyorum."

ACTIVE technology formülü BP Ultimate Diesel ile tek depoda

km'ye kadar daha fazla yol*

Daha iyisini istediğinde

'Türkiye hub olma konusunda konumunu somutlaştırıyor'

13. Türkiye Enerji Zirvesi'ne katılan Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı Jose Manuel Barroso Avrupa enerji arz güvenliği ve Türkiye'nin rolü ile ilgili değerlendirmelerde bulundu.

Ankara'da düzenlenen 13. Türkiye Enerji Zirvesi'nde konuşan Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı Jose Manuel Barroso, enerji arzı güvenliği ve enerji dönüşümü üzerine konuşurken, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin gelişimine ve ilerideki potansiyellerine de değindi. Barroso, yeni yol haritasıyla ilişkilerin daha iyi bir noktaya gelmesini umduğunu belirtti. Barroso, "Türkiye NATO'nun çok kıymetli bir üyesi ve takdir edersiniz ki Avrupa için NATO hiç bu kadar önemli olmamıştı. Avrupa Birliği ile Türkiye ilişkileri arasında ilerleme olacağını düşündüğüm ve bunu beklediğim en önemli konulardan birisi de enerji. Türkiye coğrafi konum olarak çok önemli bir ülke ama enerji için fiziksel bir hub olması açısından etrafı zorluklarla çevrili. Fakat Türkiye hub olma konusunda konumunu somutlaştırıyor" dedi.

Enerji ve tedarik güvenliğinin sadece AB ile ilgili değil aynı zamanda bölgeyi de içine alan bir konu olduğunun altını çizen Barroso, "Türkiye ve Avrupa Birliği ilişkileri, bir Türk akademisyenin dediği gibi, aslında bir nevi hayal, bir nevi de hayal kırıklığının karışımı gibi bir şey olmuştur. Aslında bu konferansın zamanlaması çok iyi çünkü yarın Avrupa Komisyonu, AB ve Türkiye ilişkileri konusunda umuyoruz ki bir yol haritası onaylayacak. Tabi Avrupa Komisyonu'ndaki bu oylamanın Bakanlar Konseyine gitmesi gerekiyor. Beklentim doğrultusunda bu yol haritası onaylandıktan sonra, Avrupa Birliğiyle Türkiye arasındaki ilişkiler daha iyi bir yere gidecektir. Buna ihtiyacımız var çünkü farklılıklarımız olmasına rağmen belirli zorluklarda hepimiz hemfikiriz. AB ile Türkiye'nin çok önemli ilişkileri var. Türkiye ticaret anlamında Avrupa Birliğinin yedinci ortağı ve Avrupa Birliği de çok uzun süredir Türkiye'nin doğrudan yabancı yatırım konusundaki çok önemli bir bölgesi. Bu anlamda Türkiye NATO'nun çok kıymetli bir üyesi ve takdir edersiniz ki Avrupa için NATO hiç bu kadar önemli olmamıştı. Biliyorsunuz NATO'nun pek çok ülkesi AB üyesi ve AB üyelerinin çoğu da NATO üyesi. İçinde bulunduğumuz jeopolitik durum, şimdi çok daha önemli bir hale geldi. Durumun karmaşıklığı söz konusu olduğunda, bir araya gelmesi NATO üyelerinin, çok daha önemli. Ayrıca küresel anlamda konuştuğumuzda, ekonomik ilişkiler, ticaret ve yatırım ilişkileri kesinlikle ekonomik güvenlik kavramıyla bütünleşik olarak ele alınıyor. Ekonomik değerlendirmelerde jeopolitik riskler şu anda daha güçlü bir rol oynuyor. Sadece hükümetler tarafından alınan kararlarda değil, aynı zamanda şirketler tarafından alınan kararlarda da bu görülüyor. Birkaç yıl kadar önce kişiler finansal risklerden, piyasa risklerinden,

operasyonel risklerden bahsediyordu veya firmalarının prestijinden bahsediyordu. Ama şu an jeopolitik risk bir numaraya yerleşmiş durumda. Sadece risk yönetimi anlamında değil, aynı zamanda bütün başkanlar, bütün CEO'lar ileriye dönük plan yaptıklarında bunu dikkate alıyorlar. Peki neden bu kadar önemli? Çünkü karar için belirleyiciler. Mümkün olduğu kadar istikrarlı bir çerçeve çizilmeye çalışılıyor. Ekonomi, ticaret ve yatırım ilişkilerinin yanı sıra diplomatik ilişkilerde ve ayrıca enerjinin siyasi kısmında da bunun olması gerekiyor" diye konuştu.

"TÜRKİYE VE AB İLİŞKİLERİNDE EN ÖNEMLİ KONU ENERJİ"

Konuşmasının devamında Türkiye ve AB ilişkilerine değinen Barroso, Gümrük Birliği'nin modernizasyonu ve enerji konularının önemli olduğunu vurguladı. Barroso konuşmasına şöyle devam etti, "Tabi ki ben Avrupa Komisyonunun ne karar alacağını bilemem. Fakat beklenti olarak baktığımızda Avrupa Komisyonu'nun yol haritası kesinlikle siyasi ilişkiler, ikili ilişkiler, müzakereler, göç konuları, Türkiye Ukrayna ilişkileri, kişiler arası ilişkiler, Türkiye'nin AB programlarına ve projelerine katılımı konularını içerecektir. Aynı zamanda bir bölümden de ekonomik ilişkileri gölgeleyen konular varsa bunlar üzerinde durulacak. Ayrıca Gümrük Birliği'nin modernizasyonu da söz konusu olacak. Bu konu da aslında çok hassas bir konu ve Rusya'ya karşı Avrupa Birliğinin kısıtlayıcı bazı tedbirleri de olacak elbette. Tabi ki Rusya'nın durumu önümüzdeki yakın gelecekte daha iyi bir hale gelmeyeceği gibi, Rusya'ya uygulanan yaptırımların da kapsamı genişletilecek. Genel anlamda Avrupa Komisyonu dokümanının olumlu bir belge olduğunu ve beraberinde kesinlikle Türkiye ile yapıcı bir taahhüde girecek bir belge mahiyeti taşıyacağını düşünüyorum. Türkiye ile bu yapıcı ilişkilere katkıda bulunacak. Mesela üst düzey diyaloglar söz konusu olabilir. 2019'da hatırlayacaksınız enerji konusunda üst düzey bir diyalog söz konusu olmuştu. Bu anlamda AB ve Türkiye ticaret konusunda üst düzey bir diyalog geliştirecektir ve elbette Gümrük Birliği'nin modernizasyonunu da görüşeceklerdir. Bu saydığım konular Avrupa Birliği ile Türkiye ilişkileri arasında ilerleme olacağını düşündüğüm, beklediğim noktalar. Elbette en önemlisi de enerji."

Türkiye ile AB arasında tedarik güvenliği ve temiz enerji geçişine ilişkin konuların uzun yıllardır konuşulduğunu ifade eden Barroso, "2015 yılında üst düzey diyalog oluşturulmuştu ama 2019'a ertelenmişti. Biliyorsunuz Türkiye, Ulusal Enerji Planı'nı onayladı.

Bu plana hidrojen teknolojisi de dahil. Geçişin sağlanması için bu noktada açık ve samimi bir diyalog oluşturulması önemli. Aynı zamanda Türkiye'yi bir enerji ticaret hub'ı nasıl yapabiliriz, buna bakmamız gerekiyor. Bulgaristan, Macaristan, Romanya ve Moldova ile daha derin ilişkiler kurmamız lazım. Bu anlamda burada karşımıza çıkan zorlukları da görüşmemiz gerekiyor. Azerbaycan gazının Trans Adriyatik'ten İtalya'ya geçmesinde ve Avrupa Birliğine taşınmasında Türkiye önemli bir rol oynarken, aynı zamanda hub olma konusunda konumunu somutlaştırıyor. Azerbaycan da çok önemli bir tedarikçi haline geliyor. Fiziksel anlamda AB için Türkiye'nin hub olması konusunda zaten çok fazla olasılık yok. Türkmenistan hala bloke durumda ve burada Azerbaycan iyi gitmekte. Bence buradaki tek olasılık Azerbaycan'daki üretimi mümkün olduğu kadar artırıp Türkiye üzerinden gazı Avrupa'ya vermektir. Türkmenistan'da yine aynı sorunlar gündeme geliyor. Bence burada sıkıntı Hazar Denizi. İran ve Rusya Avrupa Birliği'ne erişmek için bu yoldan mücadele veriyorlar. Bunula birlikte Doğu Akdeniz'de ciddi gaz rezervleri var ve bu bölgedeki gerilim bazı durumlarda olduğu gibi kalırken bazı durumlarda da yükseliyor" dedi.

"TÜRKİYE VE AB ARASINDAKİ DİYALOG ENERJİ GEÇİŞİ AÇISINDAN ÇOK ÖNEMLİ"

Türkiye'nin konum olarak çok önemli bir bölgede olduğunu ve aynı zamanda etrafının da zorluklarla çevrili olduğunu söyleyen Barroso konuşmasına şöyle devam etti, "Avrupa Birliği'nin enerji politikasıyla ilgili burada temel bir çatışma var. AB, enerji dönüşümüne çok taahhüt verdi. Yeşil anlaşma gereği 2050'de sıfır karbona ulaşmak için sera gazında yüzde 55 oranında karbonsuzlaşma gerekiyor. Bu oldukça iddialı bir hedef. Hub dediğimizde bu bölgede ileriye dönük plan yapmalıyız. Biliyorsunuz boru hatlarının döşenmesi çok zaman alıyor ve milyarlarca dolar

ve euro tutuyor. En azından 15 ila 20 yıl bir kullanım ömrü olması gerekiyor ki maliyet masrafı, yatırım masrafı çıksın ve kâr getirmeye başlasın. Uzun vadede gaz sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu olmalı. Avrupa Birliği olarak tedarik güvenliği, sürdürülebilirlik ve ulaşılabilirlik hedeflerini kombine etmeye çalışıyoruz. Sadece çevresel açıdan değil aynı zamanda tedarik güvenliği açısından da yenilenebilir kaynaklar diğer enerji kaynaklarına göre daha güvenli. Peki, zor olan ne? Zor olan geçiş, çünkü bunun belirli bir maliyeti var. Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki ilişkiler bu alanda daha fazla ilerleme getirecektir."

"TÜRKİYE VE AB 'BARIŞ İÇİN ENERJİ' HEDEFİNDE ÇALIŞACAKTIR"

Zirve ile ilgili 'Barış İçin Enerji' temasının çok güzel bir hedef olduğunu dile getiren Barroso, "Avrupa topluluğu 1950'lerde kurulduğunda, ilk olarak Avrupa kömür ve çelik topluluğu olarak kurulmuştu. Kömür en önemli enerji kaynaklarından bir tanesi ve Avrupa topluluğundan o zamanlarda kurulmasının amacı, bunların bir araya getirilmesi ve bu şekilde bir birlik olunması ve savaşların sona ermesiydi. Bu birlik üyeler adına barışı tesis edebilmek adına çok da başarılı oldu. Fakat diğer ülkelerde durum aynı değil. Şu an bölgemize baktığımız zaman Rusya'nın Ukrayna'ya karşı agresif tavrı ve maalesef bugün İsrail, Gazze ve genelde Filistinliler için Ortadoğu'da da durum hiç hoş değil. Bu durumlar biraz daha devam edecek gibi görünüyor maalesef ve her iki çatışma için de ben yakın gelecekte bir çözüm göremiyorum. Enerji anlamında neler yapabiliriz? Bu da bu taahhüdü vermemizi daha da önemli kılıyor. Biliyorsunuz silahlanma devam ediyor ama en azından sürdürülebilirlik ve tedarik güvenliği katkısını barış için sağlayabiliriz diye düşünüyorum. Bence Avrupa Birliği ve Türkiye bu hedef doğrultusunda çalışacaktır" dedi.

BÜYÜLEYİCİ AROMALI

JACOBS DENEYİMİ

TÜRKİYE PETROLLERİ'NDE

TÜRKİYE PETROLLERİ

Dışişleri Bakan
Yardımcısı Mehmet
Kemal Bozay

'Enerji konusu genel bir konudan milli güvenlik meselesine dönmüştür'

Bugün 13'üncüsü düzenlenen Türkiye Enerji Zirvesi'ni 'Barış İçin Enerji' başlığı ile 100. yılımızda yapıyoruz. 100 yıl önce kurduğumuz cumhuriyette barış içinde -yukarıda Ukrayna'da savaş olurken, aşağıda Suriye'deki karışıklıklar malumken, Lübnan'daki sıkıntılar biliniyor ve Filistin konusunda yaşanan sıkıntılar ortadayken, Yemen'de bir açlık krizi hepimizin gözünün önünde sürüyor, Somali'de farklılıklar varken enerji konuşuyoruz. Bunun kıymeti çok büyük saygıdeğer katılımcılar. Ve bunu konuşurken de hep birlikte barış içinde neler yapabileceğimizi düşüneceğimiz, görüşeceğimiz kişiler de burada bizimle.

"SAYIN BARROSO'NUN ARAMIZDA OLMASI ORGANİZASYONU DAHA DEĞERLİ KILIYOR"

Bakan Yardımcısı olmadan önce Avrupa Birliği Daimi Temsilcisi olarak görev yaptım ve enerji konusu bizim en önemli konularımızdan biriydi. Avrupa Birliği'nin enerji politikalarını iki dönem başkanlık yapan Komisyon Başkanı Sayın Barroso oluşturdu. Bugün burada konuşacağımız bir sürü bağlantısallık, enerji tedariki, kaynak tedariki konularında imzası olan önemli şahsiyetin burada olması, yapacağımız tartışmaları çok daha kıymetli kılıyor. Aynı şekilde İspanya Dışişleri Bakanı Sayın Palacio da Avrupa Birliği'nin önde gelen şahsiyetlerinden ve bugün 100. yılımızda bunları konuşuyoruz. Tektonik hareketler oluyor, her şey değişiyor. Biraz da modal biçimde kuantum mekaniğinden baktığımızda, bir olasılıklar bulutu oluşuyor. Bu olasılıklar bulutu tektonik hareketlerin meydana geldiği, jeostratejik düzlemde Türkiye'nin de ortasında bulunduğu bir alanda geliyor. Bu tektonik hareketler olurken hangi olasılıkları nasıl değerlendireceğimizi burada tartışmamız çok önemli ve zamanlı bir araya gelmek olarak değerlendiriyorum.

Enerji her şeyin içinde, Tesla'nın dediği gibi her yerde enerjiyi görüyoruz. Öbür taraftan buna eklenen bir matriksin yeni parçaları var. Daha önce enerji konusu, hep beraber konuştuğumuz genel bir mesele iken milli güvenlik konusu oldu. Ukrayna savaşının da getirdiği şartlar altında. Bir diğer güvenlik meselesi de gıda. Bu matrikste, benim kişisel tecrübelerimden gördüğüm, Avrupa Birliği'nde

yaşananlardan gördüğüm, COVID dahil, önümüzdeki dönemin ana unsuru, enerji ve gıdanın nasıl birleştirileceği. Bugün Gaziantep'e gittiğinizde, bütün oradaki özel sektörümüzün buna çalıştığını, nasıl etkin enerji kullanımıyla üretimimizi nasıl artırmaya çalıştığını görüyorsunuz. Aynı şekilde batıdaki büyük şehirlerimizde de bunu görüyoruz. Ordu'ya gidiyorsunuz, dünyanın dokuzuncu Dalgadan Enerji Elde Etme Sistemi kurulmuş vaziyette. Benim asıl bu konulardaki uzman genel müdür yardımcım panellere katılacak ama ben bu organizasyon için bütün zirveyi organize eden arkadaşlara, sayın katılımcılara tebriklerimi iletiyorum.

"ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEM HERKESİN GÜNDEMİNDE ENERJİ, SU, TARIM ÜÇGENİ VE EN ÖNEMLİSİ MİLLİ GÜVENLİK MESELESİ OLACAK"

Önümüzdeki dönem Türkiye'nin de enerji konusunda, enerji arz güvenliği küresel gündemin üst sıralarında yer alırken bizim kendi politikalarımız da kapsayıcı şekilde bir gidiyor. Benim sizlerden ricam, belki bu matrikste gıdayla nasıl birleştiririz, Türkiye'nin kapasitesini nasıl artırırız, bunlara da bakmamız gerektiği şeklinde. Bir diğer unsur da suyun iyi kullanımı. Önümüzdeki dönem herkesin gündeminde enerji, su, tarım üçgeni en önemli milli güvenlik meselesi olacak.

Petrol Ofisi Grup CEO'su
Mehmet Abbasoğlu

'Altyapı yatırımlarına her yıl 5 milyar TL'lik bütçe ayırıyoruz'

Yarınlarımız için taşıdığımız sorumlulukla sıfır emisyon hedeflerimizi açıklıyoruz teker teker. 2030 yılına kadar, emisyonların 2010'a kıyasla yüzde 9 artacağı öngörüyoruz. Halbuki kocaman taahhütlerde bulunduğumuz üzere küresel sıcaklığın sanayi devrimi öncesine kıyasla en fazla 1.5 derece artmasını hedefliyorsak, emisyonları yüzde 45 oranında azaltmamız gerekiyor. Aradaki makas yaklaşım değişikliği gerektiriyor.

Geldiğimiz noktada görüyoruz ki, gerçekçi aksiyonlar alınmadıkça romantik ideallerin ötesine geçemeyeceğiz. Önce şapkamızı önümüze koyup fosil enerji geçişini kabul etmeliyiz. Biz yarın yollarımızı elektrikli araçlarla kaplamayı düşünürken, dünya üzerinde 775 milyon insanın henüz elektriğe erişimi olmadığını unutuyoruz. Bu istatistikler fosil yakıtların, örneğin petrolün birincil amacıyla da kısıtlı değil üstelik. Petrolün olmadığı bir dünyayı bir an için gözünüzün önüne getirin lütfen. Bebek bezi, tıraş köpüğü, gözlük, paraşüt, televizyon, şemsiye, gitar teli... Petrolün yüzde 46'sı benzin üretimi için kullanılıyorsa yüzde 54'ü de hayat için kullanılıyor. Kibirden, doğrusallıktan ve dayatmadan uzak kalarak farklı gerçekliklerin ihtiyaçlarını ölçüp biçen, ortak akla dayalı ve mutlaka enerji güvenliği ekseninde kurgulanmış kapsayıcı bir sürdürülebilirliğin peşine düşmemiz gerektiğine inanıyorum.

Elektrikli araçlar diyoruz. Araştırmacılarımız 2035 yılında küresel araç parkının ancak 5'te birinin elektrikli araçlardan oluşacağını ve bunun için teşviklerin artacağını öngörüyor. Sonra yine bir ama ile devam ediyorlar. Çünkü gezegenin en hafif metali olarak bilinen elektrikli araç bataryalarının mucizevi bileşeni olan lityum geliyor devreye. Güney Amerika'daki lityum kaynakları küresel elektrifikasyon açığını besleyecek kapasitede değil. Ve bu yönde atılacak her optimizasyon çalışması da çevreye

kritik tehditler savuracak. İnanılmaz bir döngü. Tüm bu süreçte enerji arzındaki hayati rolümüzü ve enerji güvenliğindeki ödevlerimizi bir saniye bile unutmadık.

Kesintisiz enerji tedariki en önemli önceliğimiz. Hedefimiz ülkemizin enerjide tam bağımsızlık hedefine kararlılıkla ilerlediği yolda nitelikli istihdam ve kalkınma odaklı yatırımlarımızla katma değer sağlamak. Bu nedenle havada, karada ve denizdeki altyapı gücümüzü kesintisiz enerji tedariki yönünde kurguluyoruz. Altyapı yatırımı malum enerji güvenliğinde hayati öneme sahip. Biz de bu nedenle alt yapı yatırımlarına her yıl rutin 5 milyar TL'lik bütçe ayırıyoruz. Tüm gayretimiz, 6 Şubat'ta yaşadığımız afetler gibi dönemlerde ya da yeni başımızda peyda olan savaş gibi süreçlerde milletimizin sağlık ve güvenliği için bir salise bile ara vermeden, 7-24 çalışabilmek.

Eylül ayında Derince'deki madeni yağ üretim ve depolama tesisimizdeki kapasitemizi iki katına çıkarmıştık. O dönem aynı tesiste T34 adını verdiğimiz 42 bin metreküplük transit motorin tankını da devreye aldık. En kötü senaryoda olası bir afette İstanbul'daki toplam satışlarımızın 4 gününü karşılayabilecek olan bu tank sayesinde hem şehrin enerjisinin kesilmemesi için katkı sağlayacak hem de tankın sürekli operasyonu motorindeki ithalat açığının kapanmasında rol oynayabilecek olmaktan memnunuz. Bu tanklardan iki tane daha geliyor. Yine birkaç ay önce Borusan EnBW ile açıkladığımız iş birliği sayesinde ülkenin elektrikli araç parkına yapacağımız yatırımları artırmak üzere, binlerce istasyonumuzu elektrikli şarjlarla donatmaya hazırlanıyoruz ve Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi yönünde de milyon tonlarla ölçülebilecek bir karbon salımını bertaraf edebilmek için sabırsızlanıyoruz. Enerji trilemasının dengeli, akılcı ve entegre yönetimi çerçevesinde perakende operasyonlarımızı da ülke genelinde yaygınlaştırıyoruz.

Petrol Ofisi Grubu olarak, Türkiye Yüzyılında milli enerji politikamıza yönelik çalışmalarımıza var gücümüzle devam edeceğiz. Hissedarımız adına gururla söyleyebilirim ki, operasyonlarımızdan bugüne kadar ne bir temettü çektik ne de bir kar payı dağıttık. Bu topraklarda ürettiğimiz değeri yine bu topraklara yatırıyor, ortaya koyduğumuz ölçek ekonomisinin her kuruluşunu sektöre ve topluma kalıcı fayda sağlayacak projelere yönlendiriyoruz. Gelişmişin, gelişmekte olanla birlikte hareket edebildiği küresel bir sistemde; sürdürülebilirliğin kapsayıcılık ve yenilikçilikle örülü olduğu; enerji güvenliğinde adaletin sağlandığı; gerçekçi ve barışa hizmet eden bir enerji geçişi için tüm sektör olarak tek yürek çalışmak dileğiyle hepinize teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Performansa
Önem Verenlerin
Tercihini

Aytemiz
Optimum

Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı
Kıvanç Zaimler

'Enerji gerçekten barış için çok önemli bir katalizör'

Dünyadaki küresel trendlerden bir tanesi, dünyanın içinde olduğu jeopolitik rekabet. Bunun beraberinde getirdiği gerilimler ve multi polarizasyon diye tabir ettikleri çoklu kutuplaşma var. Bu iş dünyasına, para politikalarını, para akışının yönünü, finansmana erişim gibi konuları beraberinde getiriyor. İkinci konu ise iklim değişikliğinin beraberinde getirdiği ve daha geniş bir boyutta da gündeme gelen sürdürülebilirlik kavramı ki dünyada bu konuyu ajandasına almamış bir şirket yoktur diye düşünüyorum. Üçüncüsü teknoloji dönüşümü. Özellikle yeni nesil teknolojiler bütün şirketlerin iş yapış şekillerini değiştirdi. Yapay zekanın geldiği noktada yapay zekayı ajandasına almayan şirket yoktur. Dördüncü trend ise beceri setleri, yetkinlikler, yetenekler. Bugüne kadar daha çok eşitlik üzerine konuşurken bugün artık çeşitlilik ve kapsayıcılık konularını bütün şirketler ajandalarına aldı.

Bugün bütün şirketlerin ajandasında enerji var. Bu trendlerin çevresinde de jeopolitikanın, iklim değişikliğinin, teknolojinin odağında veya çevresinde yine enerji var. Bugün bu enerji denklemini çözmekte dünya enerji konseyinin de ölçüp raporladığı bir endeks var, TRILEMMA. Ben bunu hep imkânsız üçleme diye kullanıyorum. Bir yandan arz güvenliğini sağlayacaksınız, sanayinin vatandaşın için gerekli enerji orada olacak. İkincisi, bunun maliyetini, satın alınabilirliği, ülkelerin ek modellerine olan etkilerini azaltacaksınız. Üçüncüsü de iklime olan etkisini, karbon ayak izini sıfırlayacaksınız. Bunu maksimize etmek değil, optimize etmek üzerine de birçok çözüm var. En başında ise elektrifikasyon geliyor. Burada herkes enerji sektörünün hangi alanından şirketimiz varsa, hepsinin ajandasında yenilenebilir enerji olduğunu herhalde tahmin edebiliriz. Verimlilik var, bununla beraber altyapılarımız var. İletim hatları, dağıtım hatları, akıllı şebekeler gibi konular var. Depolamaları konuşuyoruz, elektrikli araçları konuşuyoruz, karbon yakalama teknolojilerini konuşuyoruz, hidrojeni konuşuyoruz, nükleeri hatta onun şekil değiştirmiş bu SMR denen küçük tesisleri konuşuyoruz, füzyon gibi

derin jeotermal gibi daha ileriki konuları konuşuyoruz. Esasında enerjinin üretimi ve tüketimi noktasında hep teknolojik dönüşüm konularına değiniyoruz. Ama bu dönüşüm, bu çözüm nereden geleceksin ister yenilenebilir enerjiden gelsin ister füzyondan gelsin, bunların hepsi hiçbir kurumun, hatta hiçbir ülkenin tek başına çözebileceği bir denklem değil. Bu beraberinde iş birliğini şart kılıyor. Enerji sektöründe de iş birliği içinde olan ülkelerin barış içinde olduklarını, barış ortamını koruduklarını her zaman görüyoruz. Enerji gerçekten barış için çok önemli bir katalizördür.

Biraz daha Türkiye özeline inerseniz, yine üç konudan bahsetmek istiyorum. Birincisi arz güvenliğimiz. Arz güvenliği konusunda kendi kaynaklarımızı ve kendi teknolojilerimizi, kendi çözümlerimizi de beraberinde getirmeliyiz. İkinci konu ekonomik kalkınma modelimiz, enerji yoğunluğumuz. Yani bir birim enerjiyle ne kadar yurtiçi hasıla yaratabiliyoruz veya aynı yurtiçi hasılayı yaratmak için ne kadar enerji kullanıyoruz? Burada almamız gereken bir yol var. Son zamanlarda enerji piyasalarında maliyet bazlı piyasa ekonomileri olması yönündeki sinyalleri de çok olumlu bulduğumu, ülkemizin kalkınma modeline olumlu katkılar sağlayacağını da belirtmek isterim. Üçüncüsü ise yine Türkiye'mizde enerji dönüşümü içinde yaratacağımız ekosistem, kendi üretimimiz, kendi teknolojilerimiz, beraberinde getireceği istihdam ve hepimize sağlayacağı refah. Dünyanın yenilenebilir enerji ekipmanlarındaki en önemli üreticilerden bir tanesi olmamız da bunun en önemli göstergelerinden bir tanesidir.

Hepimizi sürdürülebilir ve herkes için daha iyi bir gelecek için yenilikçi, iş birlikçi, etik değerlere bağlı, enerji barışına ilerlemeye doğru devam ediyorum. Türkiye'nin ekonomik kalkınma modelinin ileriye taşınmasında enerji sektörünün dönüştürücü gücüne ve sektörümüzün tüm paydaşlarına olan inancımı ve güvenimi bir kez daha ifade ederek saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Zorlu Enerji Grup CEO'su
Sinan Ak

'Enerjide yeni bir yol haritasına geçmiş olduk'

13. Türkiye Enerji Zirvesi'nde olmaktan dolayı mutluluk duyuyorum. Bu yıl aslında dönüşüm yılı ama ben buna 'barış için dönüşüm' diyorum. Neden dersanız, biliyorsunuz büyük doğal gaz santralleri, kömür santralleriyle başlayan serüvenimiz, artık daha çok yenilenebilir enerji alanında devam ediyor. Bu yıl ise elektrikli araçların hayatımıza girmesiyle beraber enerjide yeni bir dönüşüme, yeni bir yol haritasına geçmiş bulunuyoruz. Geçtiğimiz yıl sadece 10 bin adet olan elektrikli araç sayısı bu yıl 60 bine ulaştı. Önümüzdeki yıl 200 binler seviyesine ulaşacağını tahmin ediyoruz. Tabii bu beraberinde cari açığımızın azalmasını sağlarken, yenilenebilir enerjiden sağlanan elektrikle birlikte maliyetlerimizin düşmesine de neden olacağını öngörüyoruz.

Bununla birlikte burada büyük bir çıkmaz var. Elektrikli araçlar geldiğinde sistem kaldıracak mı? Bu soruların cevabı çok basit. Önümüzdeki dönemde artarak gelecek bu araçları karşılayacak çok güzel dağıtım şirketlerimiz mevcut. Buradaki yatırım kalitesi ve gücünü özel sektörün liderliğinde yapacağımıza eminim. Bir diğer konu da tabii dönüşümün son aşaması olan piller hayatımıza

girmeye başlayacak. Bu sene büyük bir depolamalı lisans başvurularıyla karşı karşıya kaldık ve 30 bin megavattan fazla lisans dağıtıldı. Bunlar önümüzdeki dönemde 30 bin megavat pil yatırımı olarak karşımıza çıkacak. Paralelinde araç sayılarının da artmasıyla beraber ülkemizde birçok pil fabrikasının kurulması gündeme gelecek. Mutlaka bu konulara yatırım yaparken dikkat etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Ben bundan 4-5 sene önce elektrikli araçların temsilcisi gibi burada dururken bu sene görüyoruz ki 100'den fazla yatırımcı elektrikli şarj istasyonlarına yatırım yapmak için başvuruda bulundu. Burada da tabii birazcık heyecanlı bir toplumuz, bazen olması gereken daha hızlı hareket ediyoruz.

Yatırımları yaparken dikkatli olunmasını tavsiye ediyorum. Gereğinden fazla yatırım yapmak da bazen yatırımcıya zarar verebilir. Bu vesileyle, sektörde beklentilerimiz, bundan sonra nereye bakmamız gerektiği ile ilgili olarak bilgi vermek istedim. Hepinize hoş geldiniz diyorum, teşekkür ediyorum.

Türkiye Enerji Zirvesi Başkanı
Mustafa Karahan

'Enerji her dönem dünya siyasetinin merkezinde oldu'

Açılış konuşmam için geçtiğimiz yıllardaki konuşmalarına şöyle baktım. Konuşmalarına hep 'ne kadar zor bir dönemden geçiyoruz' diye başlamışım. Maalesef bu zor dönemler gittikçe artarak hayatımızın bir parçası olmaya devam ediyor. Umarım gelecek yıl ki toplantıda daha olumlu bir ortamda buluşma şansımız olur.

Geçtiğimiz yıl biliyorsunuz Rusya Ukrayna savaşıyla Avrupa'nın güvenliği derken bu yıl Ortadoğu'da yeni bir gerginlik seviyesine geldik ve dünyadaki dengeleri etkileme potansiyeline sahip bir sıkıntıyla baş başa kaldık. Umalım ki bu ateş büyümeden sönmülsün. Sanayi devriminden bu yana aslında ekonomik büyümenin ve dolayısıyla refahın yakıtı olarak enerji, savaşların, gerginliklerin temelinde yatan en önemli unsurların başında geldi. Dolayısıyla enerji açıktan ya da perde arkasından dünya siyasetinin hep merkezinde olmuştur. Artık enerjide dönüşümün, iklim krizinin konuşulduğu bu ortamda enerjinin savaşların sebebi değil de barışın aracı olması temennisiyle, bu yıl zirvenin başlığını 'Barış İçin Enerji' olarak belirledik. Bu konulara yönelik

sunumlar ve paneller organize ettik.

Öncelikle Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı Sayın Barroso'ya katılımları için tekrar teşekkür ediyorum. Enerji jeopolitiği konusunda dünyadaki en önemli düşünce kuruluşlarından Atlantik Konseyi çok değerli katılımcılarla bir panel düzenleyecek. Programın ortaya çıkmasında katkı sağlayan danışma kurulumuz, sivil toplum kuruluşlarına, tüm şirketlerimize ve Enerji Fuarcılık ekibine teşekkür ediyorum.

Zirve, jeopolitik konular dışında geleneksel başlıklar ile birlikte son dönemin popüler konuları, enerjide yeni trendlerin de tümüne değineceği bir program akışı içeriyor. Dijitalleşme, yeşil dönüşüm, depolama, hidrojen, e-mobilité, verimlilik, talep tarafı gibi konuların detaylı olarak tartışılacağı oturumlarımız olacak. Bunların dışında, sektörümüzdeki yeri bağlamında bir kadın oturumumuz var ve gençlere yönelik bir kariyer oturumumuz var.

ALWAYS

Yolculuğunuza mutluluk katıyoruz

Sizin ve aracınızın tüm ihtiyaçlarınızı karşılamak için
üstün hizmet anlayışı ile tasarladığımız market konseptimiz hizmetinizde.

✓ Geniş ve Ferah Alan

✓ Kahve Köşesi

✓ Dinlenme Alanı

✓ Zengin Ürün Çeşitliliği

✓ Üstün Hizmet Kalitesi

'Enerji alanında Türkiye, Avrupa Birliği için çok önemli bir aktör'

Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı José Manuel Barroso katıldığı özel oturumda Avrupa ile birlikte enerjide Türkiye'nin rolünü ve bölgesel gelişmeleri değerlendirdi. Düzenlenen oturumda Türkiye Enerji Zirvesi Başkanı Mustafa Karahan'ın sorularını yanıtlayan Barroso, Türkiye'nin Avrupa enerji arz güvenliğindeki yerinin ayrı olduğunu söyledi.

"AB MEVCUT DURUMDA ZORLANSA DA ORTAK NOKTA BULABİLİYOR"

Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin farklı görüş ve fikirlere sahip olduğunu ifade eden Barroso, "Avrupa Birliği Rusya için hemen hemen oybirliği ile aynı tepkiyi verdi. 27 ülke olmasına rağmen bu konuda oldukça fark edilebilir bir kenetlenme durumu var. Rusya'yı kınama anlamında bazı yaptırımlar da getirdiler ama bazı durumlarda bu yaptırımlar çok da yeterli olmadı. 2014 yılında Rusya Kırım'ı işgal ederken ben Avrupa Komisyonu'ndaydım. Komisyondaki kararları bizzat ben almıştım. Avrupa Birliği tarafından o dönem 12 farklı yaptırım paketi onaylandı ve biz o zamanlar yolun daha yarısından önce düşünüyorduk diye düşünüyorum. Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi konusundaki kararlılığının devam edeceği AB'nin aldığı kararların arkasında durmaya devam edeceğini gösteriyor. Bununla birlikte İsrail'e karşı 7 Ekim'de başlatılan saldırılarla ilgili dürüst olmamız gerekiyor. Bu konuda Avrupa'daki kamuoyu biraz bölünmüş durumda çünkü BM'nin tavsiye kararına farklı oylar verildi. Bir yandan İsrail'in mevcudiyeti ve kendini koruma hakkını çok makul bulurken, özellikle ekonomik anlamda Filistinlileri de destekliyoruz. İşte bu iki ucu bir araya getirmeye çalışıyoruz. İsrail'in hakkını tanıırken her türlü terörü de lanetliyoruz ve Filistinlilerin de kendi devletlerine sahip çıkmalarını anlıyoruz." dedi.

"AVRUPA ÜLKELERİNDE TEMİZ ENERJİ KONUSUNDA KARARLILIK MEVCUT"

Avrupa'nın enerji konusunda dışa bağımlı olduğunu ancak şimdiye kadar zorluklara büyük bir cesaret ve esneklikle göğüs gerdiğini ifade eden Barroso, karbon salımı konusunda Avrupa'nın üzerine düşen görevi yaptığını fakat bunun tek başına yeterli olmayacağını belirtti. Barroso, konuşmasına şöyle devam etti: "Bildiginiz gibi Avrupa büyük bir enerji üreticisi değil. Rusya ile olan problemlerin sonucunda oradan gelen gaz miktarı oldukça düştü. Biliyorsunuz Rusya, Avrupa'nın bir numaralı tedarikçiydi. Gaz konusunda özellikle bazı Avrupa ülkeleri Rusya'ya yüzde 80'den fazla bağımlıydı. Azerbaycan gazı Türkiye üzerinden enerji güvenliğimize katkıda bulunuyor. AB ülkeleri LNG konusunda bazı küresel anlaşmalarla birlikte özel anlaşmalar da yapıyor.

Avrupa Komisyonu Eski Başkanı ve Portekiz Eski Başbakanı José Manuel Barroso 13. Türkiye Enerji Zirvesi kapsamında düzenlenen özel oturumda soruları yanıtladı. Barroso, Rusya-Ukrayna ve İsrail-Filistin çatışmaları ve bunların AB'yi getirdiği noktayı değerlendirirken, Türkiye'nin özellikle enerji konusunda Avrupa için neredeyse alternatifi olmayan bir seçenek olduğunu ifade etti.

Enerji bir maliyet ve AB'yi dünyanın diğer ülkeleriyle karşılaştırdığımızda çok daha zor bir durumdaydık. Ama AB şimdiye kadar bu zorlu döneme adapte olmayı başardı. Aynı zamanda Avrupa ülkelerinde temiz enerji geçişi ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak konusunda bir kararlılık da söz konusu. Şunu özellikle belirtmek isterim ki ben burada kendi adıma konuşuyorum. Avrupa elinden gelen çabayı gösterse de Çin, Hindistan ve ABD üzerine düşeni yapmazsa işte o zaman olduğumuz yere çakılacağız. Hatta geriye bile gidebiliriz. Çünkü bu geçiş için fazla iddialı sözler ve hedefler söz konusu oldu. Enerji konusunda AB dönüşüm için taahhütlerini yerine getirecek fakat bu beklendiği kadar hızlı olmayacak. Deneyimlerim doğrultusunda diğerleri buna katılım sağlasalar da bu kadar iddialı olmayacak. Bu elbette karar alma süreçlerinde AB liderlerini etkileyecek."

"TÜRKİYE ENERJİ KONUSUNDA AB'YE KATKI SAĞLARSA BU HERKES İÇİN İYİ OLUR"

AB'nin hedefinin Azerbaycan'ı da dahil ederek Türkiye ile Güney Koridorunu oluşturmak ve enerji arz güvenliğini sağlama almak olduğunu ifade eden Barroso, "Ben Avrupa Komisyonu'nda iki dönem başkanlık yaptım ve bu konular hep gündemdedi. AB tek bir enerji kaynağına bağımlı olmamalı. O dönemde mesela Rusya Türkmenistan'dan Azerbaycan'dan gaz alıp Avrupa'ya satıyordu. Yani Rusya da kendi gazını satmak yerine daha ucuza gaz alıp daha pahalıya satıyordu. Bu bağlamdan bakıldığında Avrupa'da Norveç ve Rusya olmak üzere iki önemli gaz kaynağı var. Şu anda tek yol bence Azerbaycan-Türkiye Güney Koridoru'nun

oluşturulması. Baktığımızda Doğu Akdeniz de çok fonksiyonel değil. Maalesef dürüstçe bakarsak şu an 10-20 hatta 30 yıl önceden çok daha kötü bir durumdayız. Tabi ki iyimserliğimizi hiçbir zaman bırakmamamız gerekiyor ama maalesef hala o seviyelerde değiliz. İdealde bu bölgede çoktan bir uzlaşma ortamı oluşması gerekiyordu. Özellikle enerji alanında Türkiye de burada çok önemli bir aktör olabilir. Eğer Türkiye buna katkı sağlarsa gerçekten AB için de herkes için de çok iyi olur" dedi.

"ELEKTRİK PİYASASI AVRUPA'DA HIZLI ŞEKİLDE BÜYÜYECEK"

Avrupa'nın elektrik piyasasındaki yol haritasına da değinen Barroso, İspanya, Fransa ve diğer ülkelerle birlikte bir piyasa oluşturmak için çalışmalar yapıldığını fakat bir mutabakat çıkmadığını ifade etti. Barroso, "Burada iç piyasanın bütün unsurları ile tamamlanması gerekiyor. Avrupa piyasasının mükemmel işlediğini söyleyebilirim. Hiçbir tarife uygulamadan hiçbir engel olmadan Lizbon'dan Tallin'e, Varşova'dan Yunanistan'a her şeyi satabilirsiniz fakat hizmet alanında bu seviyede değiliz. Aslında AB, hizmet konusunu önceliğine almalı. Hem hizmetler hem de elektrik piyasası için bu geçerli. Bu konularda bazı çalışmalar yapıldı fakat pandemi ve Rusya-Ukrayna savaşı buna engel oldu. Normale bir an önce dönmemiz gerekiyor. Çünkü burada adil olmayan bir rekabet oluşursa piyasada gerçek sorunlar yaşanmaya başlanabilir. Elektrik zaten elektrikleştirme projesinin bir parçası ve yeşil geçişin de hedefleri arasında yer alıyor. Elektrik piyasası bence Avrupa'da çok daha hızlı bir şekilde gelişecektir.

Avrupa ülkelerinin sağlıklı bir mutabakat ortaya koyacaklarını düşünüyorum.

"TÜRKİYE AVRUPA BİRLİĞİ İÇİN ÇOK ÖNEMLİ BİR ÜLKE"

Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki ilişkilere de değinen Barroso şöyle konuştu: "Türkiye ile müzakere yapmak kolay değil. Burada diplomaside net olmak lazım. AB ülkelerinin Türkiye'ye yönelik katılmadığı ve Türkiye'nin de AB ülkelerine katılmadığı noktalar var. Benim düşünceme göre bu durumdan dolayı bütün ilişkileri tahrip edip kirletecek halimiz yok. Önümüzdeki iyi iş birlikleri ile kazanılacak çok fazla şey varken, o zaman bu katılmadığımız konuları bir kenara bırakıp devam edebiliriz. Tıpkı enerjide olduğu gibi bunu yapabiliriz. Ben zor sorunların çözümünü de görmek isterim. Mesela Kıbrıs meselesi, Türkiye'nin Yunanistan ile ilişkilerinin düzelmesi bu bağlamda bizim için çok önemli. Ben bu konularda uyum bekliyorum ve Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde olumlu yönde bazı ilerlemeler var. Belki bütün sorunları çözmek mümkün olmayabilir ama daha faydalı olacaktır. Hepimiz biliyoruz ki Türkiye, AB için çok önemli bir ülke ve Türkiye'de bunun farkında. Türkiye'nin üye olması birçok konu ile bağlantılı. Bunlar arasında ekonomik ilerleme, AB ile uyum, ticaret, teknoloji gibi birçok konu mevcut. Tabi bu arada şunu unutmamak gerek, Türkiye NATO'nun çok önemli bir üyesi. Türkiye Finlandiya'yı ve İsveç'i NATO konusunda destekledi. Türkiye ve AB bakımından geleceğe yönelik ilişkiler bence gayet olumlu ama her iki taraf gerçekçi olmalı, her iki taraf bilgece davranmalı ve diplomatik olmaktan ziyade daha net olmalıdır."

BAŞARIYA GİDEN YOL...

Biz başarıya giden yolun bireysellikten değil ekip ruhundan geçtiğine inandık, bayilerimizle ve iş ortaklarımızla hız kesmeden büyümeye devam ediyoruz.

HEP BİRLİKTE BAŞARDIK!

GÜVEN YOLUNUZUN
ÜSTÜNDE

'Kredi kartı takas komisyonu oranlarının akaryakıt fiyatlarına yansıtılması şart'

Petrol Ofisi'nin sponsorluğunda düzenlenen 'Türkiye Akaryakıt Piyasası Oturumu'nun moderatörlüğünü Enerji Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Sertaç Komsuoğlu yaptı. Oturumun konuşmacılarıyla; PÜİS Başkanı İmran Okumuş, TABGİS Başkanı Murat Bilgin, ADER Başkan Yardımcısı Nergiz Kadooğlu Çifçi, PETDER Genel Sekreteri Köksal Onur İnci oldu.

ADER Başkan Yardımcısı Nergiz Kadooğlu Çifçi

'Sektör olarak acil durum planlarımızı oluşturmalıyız'

Ne yazık ki dünyada ve ülkemizde sular durulmuyor. Kuzeyde ve güneyde insanlık dramı devam ediyor. 2023'ün başında çok büyük bir deprem felaketi ve telifisi mümkün olmayan acılar yaşadık. Ülke olarak bölgenin sorunlarına, temel ihtiyaçlarını karşılamaya odaklandık ancak bu süreçte hepimiz şuna şahitlik ettik ki sektörümüz ulvi ve kritik öneme sahipti. Depremden hemen sonra sektör paydaşlarının, atıkların ve kamunun çok hızlı şekilde güçlü bir koordinasyon sağladığına şahitlik ettim, gördüm. Burada çok büyük bir dayanışma örneği sergiledik. Bölgedeki istasyonlarımızın sahiplerinin hayatta olup olmadığına odaklanmayla beraber öncelikle

istasyonları ayağa kaldırdık. Isınmayı bile yakıtla sağlamaya çalışan çok mağdur bir bölgeyle karşı karşıyaydık. Hemen arkasından yakıtı istasyonlara ve yakıtı ihtiyacı olanlara farklı uygulamalarla nasıl ulaştırabiliriz diye odaklandık. Bu felaketten en büyük ders farkındalığımızı artırmak olmalı.

Sektör olarak acil durum planlarımızı oluşturmalıyız, kriz planlarımızı daha sağlıklı noktaya taşımamız gerekiyor. Uzaktan bağlanma teknolojilerine daha fazla yatırım yapıp dijitalleşmeyi önemsememiz lazım. Tedarik zinciri yönetimini sağlıklı ve kesintisiz yönetmemiz adına alternatif

tedarikçilerle iletişim ve farklı lojistik planlamalarını da hayatımıza sokmalıyız.

Akaryakıt ve LPG sektörü her ne kadar bu sorunları konuşsak da bugün olduğu gibi yakın gelecekte de Türkiye'nin gelişmesini sağlayacak en önemli sektörlerden biri olmaya devam edecek. Elektrifikasyon hayatımızın her alanında her sektörde kendini göstermeye başladı. Net sıfır karbon hedefleri kafamızda soru işaretleri yarattı ancak bence istatistikler ve ekonomik gerçekler bize bir şekilde akaryakıt ve LPG'nin ekonominin lokomotiflerinden biri olacağını gösteriyor. Örnek olarak bugün Türkiye de 28,2 milyon araç

var, bunun 15 milyonu otomotiv. Bu yıl Türkiye'de ilk 9 ayda toplamda 1,7 milyon araç trafiğe katıldı. Bunların yaklaşık 100 bini elektrikli veya hibrit araç. Bu şekilde kabul etmeliyiz ki elektrikli ve hibrit araçların sektördeki payı katlanarak büyüyor ancak 2030'a kadar benzinli ve dizel araç sayısının hala büyüyerek devam edeceğini öngörüyoruz.

esespetrol.com.tr

Sektörün en genç enerjisi Eses Akaryakıt; üstün müşteri memnuniyeti, kaliteli hizmet anlayışı ile şimdi yollarda.

**Kaliteye giden yolda,
Her şey yolunda.**

Esos

PÜİS Başkanı İmran Okumuş

'Dürüst bayilerin ticaret yapmalarını sağlayacak bir mevzuat istiyoruz'

Bizler 6 Şubat öncesinde de çok felaketler gördük ama bu hepimiz için çok zor bir dönemdi. Biz de 11 ilimizde tüm meslektaşlarımızla birlikte bulunduk ve hala elimizi oradan çekmedik. Ayrıca üyelerimizin katkısıyla Adıyaman Gölbaşı'nda 15 derslik bir okul projesi başlattık. Elimiz oranın üzerinde hala ve acıları sıkıntıları da hala yaşıyoruz, rabbim bir daha yaşatmaz inşallah.

Kamu tarafı bizim zarar ettiğimize inanmıyor. Ne yaparsak yapalım bunu kabul etmiyorlar. Bunun sebebi de biziz. Öyle bir fotoğraf koyuyoruz ki kamunun önüne; yaşadığımız hayat, iskontolar, yaptığımız indirimler... O kadar çok onları haklı çıkaracak şey koyuyoruz ki önlerine, sonrada gidip zarar ettiğimizi söylediğimizde, bize inanmadıklarını söylüyorlar. 2022 Kasım'daki zirveyi oturup izledim, o zamanki sorunlar da birebir aynı, hiçbir şey değişmemiş. Neymiş konu? Entegre kâr marjı.

"ENTEĞRE KAR MARJI BU SEKTÖRE YETMİYOR"

Dahası, nakliye ücretleri, kayıt dışılık, dış satışlar, buhar geri dönüşümü, ulusal taşıt tanıma sistemi, KDV, ÖTV fatura ticareti, kanun çalışması, yazarkasa sorunumuz hala devam ediyor. Yine bizim ortaklarımızla yaptığımız mahsuplaşma önerisi teminat mektubu personel sorunumuz ve finansman maliyetimiz. Esas sorun; entegre kar marjının bu sektöre yetmediği. Bugün Türkiye'nin ortalaması 4 lira, bunun paylaşımında sorun yaşadığımızı konuşuyoruz. Bu 4 lira bizim giderlerimizi karşılamıyor.

Maliyetlerimizi karşılamadığı, ticaretimize zarar verdiği gibi, aynı zamanda varlığımızı devam ettirmek de bu parayla mümkün değil. Toplanma amacımız da bu. Madem Türkiye'de entegre kâr marjı KDV'li fiyattan 4 liraysa, 3 lira 60 kuruştan indirimli nasıl satıyorsunuz bunu merak ediyorum. Bizim bu sorunun cevabını bulmamız lazım öncelikle. Ben aylardır kapı kapı geziyorum. Cumhurbaşkanı Yardımcımız, Enerji Bakanımız, EPDK, Ticaret Bakanımız, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız, Hazine ve Maliye Bakanımız ve bürokratlar dahil bu ziyaretleri yaptım. 'Biz mağduruz, gerçek anlamda ticaretimizi devam ettirmekte zorlanıyoruz, bize çözüm üretin' diye dolaşıyoruz. Bize bu sorunun cevabı olarak dönüş yapanların sorduğu soruyu da tekrar soruyorum; 'bu indirimler 4 liralık entegre kâr marjı yok sayılarak veya başka bir sebeple, nasıl 3 lira 60 kuruşluk indirimle hatta PETDER'in, ADER'in bünyesinde şirketler tarafından yapılabilir? Bizim sorunumuzun kaynağı bu. Sorunun kaynağı ne ise kaynağına kadar gideceğiz. Bu indirim nasıl yapılıyorsa, kanun yapıcının bu önlemi alması için çalışacağız. 'Bunu çözecek olan biz değiliz. İthalatta da, TÜPRAS'ta da, Star'da da, Socar'da da fiyatların mutlaka sizin tarafınızdan tespit edilmesi gerekiyor, bu bizim işimiz değil' diyeceğiz. Biz düzgün ve dürüst bayilerin ticaret yapmalarını sağlayacak bir mevzuata kavuşmayı hayal ediyoruz.

PETDER Genel Sekreteri Köksal Onur İnci

'Sürdürülebilir sektör için sürdürülebilir bir marjın olması lazım'

İlk olarak sektörümüz deprem konusunda çok kritik bir rol üstlendi ve bu kapsamda olabildiğince hızlı şekilde aksiyon olarak EPDK'nın da yaptığı düzenlemelerle buraya müdahalenin kolaylaştırılmasıyla çok tarihi ve önemli misyonu yerine getirdi. Deprem acı bir konu olsa da tecrübe anlamında çeşitli kazanımlarımız da oldu. Sektör meclisinde bununla alakalı kazanımlarımızı hatırlamak, olabilecek bu tip benzer durumlarda daha hızlı aksiyon alabilmek, öğrenimlerimizi kuvvetlendirmek ve ilerletmek amacıyla çalışma grubu kurduk. İlave olarak da TOBB Petrol Sektör Meclisi STK'ları kendi temsilcilerini belirlediler. İlave olarak EPDK, Enerji Bakanlığı ve AFAD'la da çeşitli görüşmelerimiz oldu. Onların da temsilciliklerinin eklenmesi sonrasında çalışma grubumuzu aktif hale getirmeyi planlıyoruz. Gerek STK'lar, gerek kamu tarafı, gerekse özel şirketler olsun, bununla ilgili her türlü desteğe açık

olduğumuzu ifade etmek isterim.

İkinci olarak en önemli konu marjların yetersizliği. Burada sürdürülebilir sektör için sürdürülebilir bir marjın olması lazım. Ana sorun maliyetler çok ciddi artarken bu enflasyonist ortamda, ne yazık ki gelirlerin bu şekilde artmadığını gördük. İşletme maliyetlerinin çok ciddi şekilde yükseldiğine şahit olduk. Finansmana ulaşım sıkıntısıyla alakalı diğer konuları da eklediğimizde sektör tabii ciddi bir zorluk yaşadı. Biz burada; dağıtım şirketlerinin ve bayilerin enflasyona ezilmeyeceği, yeterli seviyede sürdürülebilir bir karlılığın sağlanmasını ve buna uygun serbest piyasa yapısının güçlendirilmesini talep ediyoruz. Sektör pek çok ilave maliyetle karşı karşıya kalmış durumda. Yalnızca dağıtım firmalarının üzerinde olan çeşitli maliyetler var; ulusal stoklar, biyoyakıtlar, otomasyon maliyetleri, ÖTV'nin peşin ödenmesi gibi pek çok husus doğrudan dağıtım sektörünün üzerinde. Yine

TABGİS Başkanı Murat Bilgin

'Nakliye konusu bizim için dayanılmaz bir hal aldı'

Sektör deprem konusunda sınıfını geçti. Rafinerisinden bayisine kadar herkes üstüne düşen her şeyi fazlasıyla yaptı. Ama sınıfı kat be kat geçen sektörümüz şu anda maalesef hak etmediği bir kâr marjıyla karşı karşıya. 2023 nasıl geçiyor diye soruyorsunuz. Ben yaklaşık 1979 yılından beri pompanın ucunda olan bir insanım. 44 yıl akaryakıt istasyonunda bizzat pompacılıktan şoförlüğe kadar her alanda bulunmuş bir insan olarak hayatımda hiç bu kadar kötü bir dönem geçirmedim. Takdir edersiniz ki bizim en büyük maliyetlerimizden bir tanesi hatta en büyüğü kredi kartları oldu. Kredi kartlarındaki kullanım oranları yüzde 72 oranında arttı. Kredi kartının maliyeti ise yüzde 431 arttı. Nedeni de Merkez Bankası politika faizinin yükselmesi. Buna doğru orantılı olarak takas komisyonlarımız da arttı. Dolayısıyla bizim kredi kartlarındaki maliyetlerimiz inanılmaz noktalara geldi ve EPDK'nın bir an önce maliyetlerimizi karşılayacak, yaşanabilir ve sürdürülebilir bir ticaret olabilmesi için kâr marjlarımızı artırması lazım.

Diğer bir konu; 31 Aralık 2022 ile 24 Kasım 2023 tarihleri arasındaki dönemde akaryakıt satış fiyatımız yüzde 71, bayi marjımız yüzde 64 artmış. Bayi marjında artış var ama buna karşılık işçilik giderimiz yüzde 100, kredi kartı komisyon oranımız yüzde 431, nakliye maliyetimiz yüzde 156 arttı. Artmayan bir şey var o da elektrik maliyetimiz, çok düşük bir düşme var. Kira maliyetimiz ve diğer toplam gider maliyetlerimizin hepsinde göreceli bir artış var. Bugün

İstanbul'da Avrupa Yakasında 15 bin litre akaryakıt satan ve 15 personeli olan bir istasyon mali olarak çok ciddi zarar ediyor. Bu zarar artık havuz karı da tehdit eder hale geldi. Neredeyse dağıtıcıyla bayinin toplamı kadar zararımız var. Bütün karı dağıtıcıya veya bayiye verseniz bile bu iş artık kendini kurtaramaz hale geldi. 30 Aralık 2022'de fiyat mekanizmasıyla ilgili tebliğ yayınlandı. Orada hoşumuza giden şeyler vardı; 'asgari ücretteki artışlar, enflasyon artışları fiyata yansıtılabilecek.' Orada bir şeyler daha vardı. Neydi onlar? Satın alma gücü paritesi ki bununla hayatımızda ilk defa karşılaştık. Diğer de merkez bankası politika faizleri. Biz TABGİS olarak buna itiraz ettik hatta daha ileri gittik ve dava açtık. Çünkü hiçbir sektörde kâr marjı politika faizine veya satın alma gücü paritesine göre ayarlanmıyordu, davamız da hala sürüyor.

"NAKLİYE MALİYETLERİNDE AKILLARA ZARAR İŞLER VAR"

Nakliye maliyetlerimiz çok farklı bir noktaya geldi. İllere göre nakliye maliyetlerine baktığımız zaman akıllara zarar işler var. Örneğin akaryakıt fiyatı Kocaeli'nde 31 lira 77 kuruş, biraz ilerisi İstanbul Anadolu Yakası ve orada 31 lira 29 kuruş. İzmit'teki insanın nakliye bedeli yaklaşık 12 kuruş ama İstanbul'daki bayinin nakliye bedeli 19 kuruş. Yani İzmit'teki arkadaşımıza göre nakliye zararı 68 kuruş. Yani bu nakliye konusu bizim için dayanılmaz bir hal aldı.

ve bir anlamda da gümrük giderleri bakımından güvenilir şirketler olduğunu ispat eden firmalar alıyor. YYS Belgesi alan firmalara bu götürü teminat da verilmesi opsiyonun kendisine tanınmasını istiyoruz. Bu sayede ufak bakiye yetersizlikleri yüzünden aynı prosedürel sıkıntıları yaşamadan, götürü teminatın usulü çerçevesinde düşük tutarlarda yüksek hacimli işlemler yapılmasını sağlayacaktır. Yine şunu da belirtmek gerekir ki, sektör çok ciddi maliyetlerin altında da olsa, istenen seviyede olmayan kar marjlarına rağmen, tüketicinin çıkarlarını memnuniyetini en üst seviyede tutmaya çalışıyor.

İSTANBUL JET

7/24
Hizmet

İstanbul Jet olarak, global yakıt dünyasında aralıksız 5 yılı aşkın süredir 7/24 hizmet veriyoruz. Yakıt dünyasının en kaliteli ve güvenilir ikmal markası olmak için alanında uzman ekip arkadaşlarımızla gece gündüz çalışıyoruz.

Birlikte çalıştığımız global markalardan, yakıt tedarik ettiğimiz tüm işletmelere kusursuz hizmet prensibi ve %100 müşteri memnuniyeti odaklı iş anlayışımızla markamızı sektörde öncü yapma yolunda çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Bu sayede ülkemize ve yakıt sektörüne katkı sağlamanın haklı gururunu yaşıyoruz.

İSTANBUL JET

Petrol Ofisi AutoMatic Filo'da artık tüm işlemler mobilden!

AutoMatic Filo mobil uygulamasını kullananlar cihaz montajı ve filo kartına ihtiyaç duymuyor, üstelik ödemelerini dilediği kredi kartıyla yapıyor.

Petrol Ofisi

'LPG'nin, özellikle yaşanan krizlerde, felaketlerde, önemi daha da artmaktadır'

13. Türkiye Enerji Zirvesi'nde açılış konuşmalarının ardından gün 'Türkiye LPG Piyasası' oturumu ile devam etti. Enerji Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Sertaç Komsuoğlu moderatörlüğünde düzenlenen oturumda Türkiye LPG Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Güray Işıkgüner, Anadolu LPG ve Akaryakıt Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanı Atalay Armutçu, PETDER Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Ergi ve TOBB Türkiye LPG Meclisi Başkanı Melih Poyraz konuşmacı olarak yer aldı.

Enerji Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Sertaç Komsuoğlu

'LPG Türkiye için olmazsa olmaz bir sektördür'

Türkiye Enerji Zirvesi'nin 13'sünü Ankara'da gerçekleştiriyoruz. LPG sektörü cumhuriyetimizin en önemli sektörlerinden biridir. 100 yıllık cumhuriyetimizde her zaman LPG sektörü, Türkiye'nin yanında olmuştur.

Tüplü gazda bir azalma var. Otogaz çok büyüyor. Son yaşadığımız Hatay-Kahramanmaraş deprem faciasında hakikaten uzun süre tekrar tüpe döndü. Tüplü gaz sayesinde ısındı. LPG'nin, özellikle krizlerde yaşanan felaketlerde, önemi daha da artmaktadır. LPG, hem otogaz hem de tüplü gaz olarak, Türkiye için olmazsa olmaz bir sektördür. Cumhurbaşkanlığımızın stratejik planında LPG yer almalıdır. Afet bölgesinde o dönem bizzat orada

bir süre kaldım. Bizler de elimizden geldiğince konteyner kent yaptık. Orada tüpü gerçekten her alanda kullanarak ısındık, yemek pişirdik ve çay demledik. Bu nedenle, LPG sektörünün çok büyük bir sınavdan başarıyla geçtiğini düşünüyorum.

Otogaz da hakikaten Türkiye pazarında inanılmaz derecede büyüdü. Yıllar içinde çok ilerledi ve dünyanın sayılı pazarlarından biri oldu. Hatta tüplü gazın çok çok önüne geçti. Bu doğrultuda birçok akaryakıt şirketi de otogaz işine girdi.

TOBB Türkiye LPG Meclisi Başkanı Melih Poyraz

'Otogazda dünyanın 2'nci büyük pazarıyız'

Karbonsuzlaşma için dünyanın fosil yakıtlardan vazgeçmesi gerekiyor. Tabii ki, son yıllarda Ukrayna-Rus savaşı ve tabii ki Ortadoğu'daki karışıklık, biraz da bu karbonsuzlaşmayı enerji güvenliğine bıraktı. Fakat yenilenebilir yatırımlarına bakarsanız, rüzgar tarafında hızlı bir şekilde devam ediyor. Karbonsuzlaşma olacak ama nasıl olacak? Bunun için her yıl dünyanın 7 trilyon dolar harcaması gerekiyor. Peki, bu seneye baktığımızda dünya ne kadar harcayacak? 1.3 trilyon dolar. Ama gözüküyor ki bu yıl için 1.3 trilyon dolar harcadığımız zaman 2030, 2040, 2050 hedefi tutmayacak. Bu tabii ki bizim çocuklarımız için üzücü bir şey.

Bir taraftan karbonsuzlaşma sektörü niye bu kadar ilgilendiriyor? Baktığımız zaman enerji piramidinin altında, en çok karbondioksit üreten kömür var. Çok ciddi yatırım yapmalısınız yoksa kömürün buradaki payı gittikçe artıyor. Tabii ki, LPG bu konuda da avantajlı. Bir defa, dizelere göre yüzde 30'lar seviyesinde karbondioksit avantajı var. çünkü bir geçiş yakıtı. Avrupa Birliği bir dönem nükleere karşıydı. Sonra 'nükleer önemli', dediler, sonra doğal gaza karşıydı, sonra 'doğal gaz' transition yakıtı dediler. O zaman baktığımızda LPG de transition yakıtı. Dolayısıyla her ne kadar elektrikli araçlar artarak devam etse de, bizim sektörümüz önemini koruyacak.

"OTOGAZDA YÜZDE 15-20 ARASI BÜYÜME BEKLİYORUZ"

Türkiye'ye baktığımız zaman, doğal gazın yaygınlaşmasıyla tüplü gaz azaldı. Bugün 600 bin ton civarı pazarı var. Bu zamanında çok daha yüksekti. Tüplü gazdaki azalma muhtemelen biraz daha devam edecektir ama bir yerde duracak. Gelişmiş ülkelere baktığımız zaman, bugün Türkiye tüplü gazda Avrupa'da 5'inci. Bizim tüplü gaz pazarımızın biraz daha azalmasını bekleyebiliriz ama orada sabit kalacaktır. Otogazda Rusya'dan sonra, dünyanın 2. büyük pazarıyız. Bu sene de yüzde 15-20 arası büyüme bekliyoruz. Otogaz, önemini korumaya devam edecek. Hem karbondioksit salınımı açısından hem de ulaşılabilirlik açısından önemli. Bugün bununla ilgili çok fazla akademik çalışma yapılıyor. Herkes sıfır karbonlu bir dünyada yaşamak istiyor ama oranlara bakarsanız, insanlar ülkeye göre değişmekle beraber, neticede ceplerini düşünüyorlar ve düşünmeye devam edecekler. Dolayısıyla, LPG'nin özellikle otogazda avantajlı bir yakıt olması, bizim hayatımızda, ülkemizin insanının hayatında olmaya devam etmesine sebep olacaktır diye düşünüyorum.

Yeni Nesil Pompa Yazar Kasa Propay PYK-9000'de Son Fırsat Kampanyası!

Yeni nesil pompa yazar kasaya geçiş süresi **31 Ocakta bitiyor**, Propay'de fırsat bitmiyor.
Yeni Nesil Pompa Yazar Kasa PYK-9000, 9 aya varan taksit imkanı, **peşin ödemede %6 ek indirim**
fırsatının yanı sıra şimdi de **Android POS ve rulo hediye!**

- 3 adet ve üstü alımlarda **1 Android POS hediye!**
- 4 adet ve üstü alımlarda hediye Android POS'un yanında **ikincisi yarı fiyatına!**
- Her yazar kasaya adet başına **100 rulo hediye!** (56mm x 38m)
- Türkiye'nin her yerinde **kurulum ve montaj ücretsiz!**
- Android POS ile **10 banka desteği!**

Banka/kredi kartı ile tek çekim ve sunulan taksit sayıları ile alıma özel

39.990 TL+KDV

Nakit ve havale ile alıma özel

%6 ek indirim

37.590 TL+KDV

Peşin
Fiyatına
9
Aya Varan
Taksit!

3 adet ve üstü alıma
1 Android POS
ve her yazar kasaya
100 rulo hediye!

7/24
Çağrı Merkezi

Yaygın
Servis Ağı

Ücretsiz Kurulum
ve Montaj

Hizmet Paketi

- Saha Hizmetleri
 - 24-48 Saat SLA Hizmeti
 - Propay TSM Hizmetleri
- Garanti süresi (2 yıl) boyunca kasa başına 3.250 TL+KDV

Entegre POS
(Opsiyonel)

propay
ödeme teknolojileri

0850 222 72 72

www.propay.com.tr

/propaytr

- Faturalanan her PYK-9000 için 100 adet rulo hediye edilecektir. Kampanya 31 Ocak 2024 tarihine kadar geçerlidir.
- Mobil AndroidPOS hediye kampanyası her akaryakıt istasyonuna bir adet ile sınırlı olup; en az 3 adet PYK-9000 yazar kasa alımında, mevcut banka POS'ları yerine mobil Android POS'un kartlı ödemelere açılarak aktif edilmesi ve en az 2 banka uygulaması yükletilmesi durumunda geçerlidir.
- En az 4 adet ve üstü PYK-9000 alan istasyonlar ek olarak 2. mobil Android POS'u yarı fiyatına alabilir.
- %6 nakit ödeme indirimi sadece PYK-9000 ve mobil Android POS ürünlerini kapsar. Görsellerde görünen sabit POS ve ayak fiyata dahil değildir.
- PYK-9000 için %10 KDV, Android POS, aksesuar ve hizmet bedelleri için %20 KDV uygulanır. Banka taksit oranları değişiklik gösterebilir.
- Propay Ödeme Teknolojileri herhangi bir anda kampanya süresini, şartlarını, içeriğini değiştirebilir, güncelleyebilir ve kampanyayı sona erdirebilir.

Daha fazla bilgi için
QR kodu okutun

Türkiye LPG Derneği
Yönetim Kurulu Üyesi
Güray Işıkgüner

'LPG'siz bir kriz yönetimi, ülkemiz için sıkıntı doğuracaktır'

LPG'nin afet dönemlerindeki önemini tartışıyoruz ama artık afet, kriz dönemi olmayan günlerimiz olmayacak herhalde, dünya buraya doğru gidiyor. Bu anlamda, LPG, bir kere kalorifik değer açısından baktığımızda, taşınabilirliği çok önemli; birçok amaç için kullanılıyor; pişirme, ısıtma, aydınlatma... Bunlar afet zamanını düşününce ilk aklıma gelen konular. Bu açıdan LPG, bu gibi durumlar için olmazsa olmaz. Biz bugün çok sık konuşmuyoruz ama aramızda hala tüp kullanılıyor mu diye aklından geçirenler var. AFAD'ın 7 Şubat'ta çıkardığı ihtiyaç listesinde, sudan sonra ikinci sırada tüp geliyor. Tabi ki, bu tüpler o gün gökten inmiyor ya da üretilmiyor. Bu tüpler için bir yatırım gerekiyor. Şirketlerimiz bu yatırımları yapmak zorunda, sadece tüp için değil, tüpleri üreten tesis için de yapmak zorunda. Aslında durumu örneklemek gerekirse; biz alışverişini süpermarketten yapıyoruz ama cenazemize mahalle bakkalı geliyor. O mahalle bakkalı bizim aslında. Dolayısıyla, biraz altın gibi sakladıkça değeri olan bir sektöüz.

Başka bir problem daha var; tüpler ülkemizin dışına çıkıyor, bu da sorunlarımızdan biri. Bize ait olan tüpler, yurtdışına giderken kaçak bir şekilde götürülüyor. Aslında bu da afetle alakalı bir konu. Rusya- Ukrayna Savaşından sonra Ukrayna'ya giden tüplerimiz var. Zamanında Suriye'deki karışıklıkta Suriye'ye giden tüplerimiz vardı. Bugün Rusya-Ukrayna, Filistin'deki savaş da devam ediyor ve daha devam edecek gibi de gözüküyor. Dolayısıyla, LPG

sektörü olarak burada yapabileceğimiz şey, önlem almak ve hazırlıklı olmak. Ama bence, onu ülke olarak da güzel yapıyoruz. 6 Şubat günü de öyle yaptık, şirketlerimizle kurumlarımızla çok ciddi, hızlı önlemler aldık. Ticareti düşünmeden aldığımız önlemler vardı. Bu sadece bölgeye gönderdiğimiz tüp değil, tesisler olarak da birbirimize çok yardımcı olduk. Ülkemiz için çok önemli.

"TÜRKİYE'NİN SANAYİSİNİN DEVAM ETMESİNİN EN BÜYÜK SEBEPLERİNDEN BİRİ LPG SEKTÖRÜYDÜ"

Ben bu vesileyle iki konuya daha değineceğim. Bu afet zamanları için ulusal stok tutuyoruz. LPG'ye hem deprem zamanında çok ihtiyacımız oldu, hem Ukrayna-Rusya savaşında sırasında bir dökme gaz furçası oldu. Bu kriz zamanlarında Türkiye'nin sanayisinin devam etmesinin en büyük sebeplerinden biri LPG sektörüydü. Sektörümüzün böyle bir krize hazırlıklı olması çok önemliydi. Bizim dernek olarak da takip ettiğimiz önemli konulardan biri; ülke olarak Cumhurbaşkanlığı Stratejik Planında LPG'nin hala maalesef yeri yok. Artık bunu da bir yere koydurtmamız ve onunla ilgili çalışmalar yapmamız gerekiyor. Hem dernek hem TOBB meclisi hem de İstanbul Ticaret Odası olarak gerekli çalışmalarımızı yapıyoruz. Sözün özü, LPG'siz bir kriz yönetimi, ülkemiz için sıkıntı doğuracaktır.

PETDER Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Ergi

'Otomotiv yakıtlarında LPG önemini koruyacaktır'

LPG piyasası, hem dünyada hem de Türkiye'de önemini koruyor. Aslında, geçen seneki sunumları bir daha seyrettim ve çelişki olmaması, aynı şeyi tekrar etmemek adına geçen sene yapılan sunumlarla bu senekiler arasında hiçbir benzerlik bulamadım. Neden mi? Geçen sene doğalgaz krizi vardı. Eski Almanya başbakanı açıklama yapmıştı. Şöyle söyledi: "Biz Avrupa olarak bu krizi yönetemedik ama siz Türkiye olarak çok iyi yönettiniz" gibi bir cümle kurdu. Gerçek boyutu olduğunu da düşünüyorum.

LPG piyasası konusunda dışarıdan bakınca bazı şeyleri çok iyi görebiliyorsunuz. Türkiye sıfırdan bir piyasa oluşturdu. Sonuçta petrol, elektrik, doğal gaz, nükleer piyasası, bunların hepsi aslında değişik ülkelerde var ve uyguluyorlar. Biz daha iyi uyguluyoruz belki ama daha gideceğimiz yerler var.

LPG piyasası Türkiye'de genel bir piyasa. LPG'nin 2004 yılında yüzde 10'larda olan otomotiv yakıtındaki piyasa payı şu anda yüzde 36'larda. Çok

büyük bir gelişme göremiyoruz LPG piyasasında aynı seviyede devam ediyor ama sonuçta Allah tekrarını yaşatmasın deprem olayını yaşadık ve burada da gördük LPG piyasasının önemini. Ama otomotiv yakıtlarında LPG piyasasının önemini koruyacağını hatta geliştireceğini düşünüyorum. Zaten rakamlar da bunu net bir şekilde gösteriyor.

Dünyadan yaşanan sorunlarla bizdeki sorunlar hemen hemen aynı. Türkiye'deki piyasa uygulamalarında gördüğümüz üzere LPG piyasasının sadece fiyat avantajı olarak değil, aynı zamanda temiz, çevreci, güvenilir bir yakıt olarak da pazarda yerini muhafaza ettiğini düşünüyorum.

Alışveriş merkezlerinin otoparkına LPG'li araçların girmesi ile ilgili mevzuatı okudum. Bütün samimiyetle söylüyorum 10 kere okudum anlayamadım. Bende mi bir sorun var diye emin olmadım, bir de sektör dışından hukukçu arkadaşlara okuttum, onlar da anlamadı. O kadar ilginç bir mevzuat ki bu mevzuata göre alışveriş

Anadolu LPG ve Akaryakıt
Sanayicileri ve İşadamları Derneği
Başkanı Atalay Armutçu

'Milli servetimiz olan tüplerimiz, yurtdışına illegal yollarla gidiyor'

Tüplerimiz milli bir servetimiz, maalesef yurtdışına illegal yollarla gidiyor. Bunu engellemek için çok çalışma yaptık. Hatta bir ara çözer gibi olduk ama maalesef yine tam olarak çözemedik.

Nasıl çözüm getirecektik? Dönemin Müsteşarı Cenap Aşçı'ya bu konuyu izah ettiğimde 'bu konuda çalışalım' demişti. Biliyorsunuz, yurtdışına çıkması yasak ihraç malların listesi var. Bu listede tüpün adı yok. 'Koyalım' dedik, 'bizim işimiz değil' dediler. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gittik, orada da olmadı, yok neticede koyduramadık. Sonra Müsteşar Cenap Bey, 'bunu ancak markayla çözebiliriz' dedi. Biz de konunun çözülmesi için tamam dedik. Ama bütün tüpler markalı sonuçta. Ve sonunda 'Marka sahibinin izni, belgesi olmadan bu tüpler yurtdışına çıkmasın' dediler. Çok sevindik buna. Sayın Cenap Aşçı; 'hemen yazdırıyorum yazıyı, gümrük kapılarına' dedi. Bir Pazar günü aradılar bir gümrükten ve 'burada bir tır tüp var, ne olacak' dediler. Ben de 'size bilgi vermediler mi' dedim, 'hayır' dediler. Beklemelerini ve o tüpün sahibinin yetki belgesiyle gelip tüplerini almaları gerektiğini söyledim. Ama şimdi öyle bir konu ki altyapısını yapamadığımız için, şimdi sahada 1500 tane tüp duruyor. Örnek vereyim; Trabzonlu bir dağıtım şirketinin 5 tane tüpü var orada. Şimdi 5 tüp için Trabzon'dan araç yollamak, o tüpleri oradan almak mesele. Dolayısıyla o tüp orada kalıyor. Bir iki gümrükçü konuyu incelemeye başladı, baktı ki bu özel bir durum, bu tüplerin saklama koşulu, yönetmeliği,

mevzuatı var. Baktılar ki bu işin altından çıkamayacaklar, bu tür kamyonları, tüpleri görmemeye başladılar. Dolayısıyla o girişimimiz de sonuçsuz kaldı.

'ÇÖZÜM İÇİN ÖNERİDE BULUNUYORUZ, LAKİN BU İŞİ ÇÖZECEK YETKİLİ KİMSEYİ BULAMIYORUZ'

Türkiye'deki bütün şirketler, o bölgelere, yurtdışına bu tüpleri sıfır olarak yapıp, imal edip gönderebiliyorduk. Adamlar gelip baktılar buradaki piyasanın çok güzel olduğunu gördüler. Şu an 800 lira tüpün depozitosu, piyasada 350 lira. Piyasadan yükle, bir de ihracat kayıt belgesi al, sonra dışarı götür. Bu kimindir, kime alıyorsun, kime getiriyorsun, soran yok, eden yok.

'TÜPLER SORGUSUZ SUALSİZ YURTDIŞINA GİDİYOR'

Depozito milli bir değer. Burada oturan insanların şirketlerine ait bu tüpler ama sorgusuz sualsiz, yurtdışına gidiyor. Gürcistan'a gittiğimde tüp arabası gördüm, arabadaki tüplerin yüzde 90'ı Türk tüpüydü. Adamların hiçbir yatırımı yok. Sadece Türkiye'den tüpleri getiriyorlar ve kullanıyorlar. Çözüm adına bir sürü öneride bulunuyoruz, lakin bu işi çözecek ilgili ve yetkili kimseyi bulamıyoruz.

kullanıyor. Yani siz hem cari açığınıza katkıda bulunmak istiyorsanız hem de çevreci olmak istiyorsanız bu yakıtı kullanacaksınız.

'SEKTÖRÜN YATIRIMLARI İŞ BİRLİĞİYLE YAPMASI ÇOK KIYMETLİ'

Çok ciddi değişim dönemindeyiz ve bu değişim bizler açısından çok ciddi fırsatlar sunuyor ama tabi buralarda o rekabetin çok önünde olmak gerekiyor. Rekabet de sadece Türkiye değil, dünya ile yarışıyoruz, Çin'le yarışıyoruz, Uzak Doğuyla yarışıyoruz. Buralarda tabi sektörün iş birliği yapıp ilgili yatırımları süratle yapması bence çok kıymetli.

merkezine girebilen LPG'li araca çok ciddi bir ödül vermek lazım. Yani mevzuat alışveriş merkezlerine LPG'li araçların girmesine ilişkin bir düzenleme ama sanki daha çok girmemesine ilişkin bir düzenleme gibi. Bu düzenlemeyle LPG kullanan araç sahipleri eziliyor. Bir düzenlemeyle bu çözebilir ama gerçekten çözülmek isteniyorsa yoksa böyle kalsın deniyorsa onu bilemiyorum. Dolayısıyla burada mantıksız bir düzenleme var ama bence burada kamusal otoritenin düzenlemesinden ziyade sektörlerin bunu düzeltmek üzere çalışma yapmalarıyla bu sonuçlanır ve gündemden kalkar.

Dünya tarafına baktığımızda cari açık bizde olduğu gibi, gelişmekte olan birçok ülkede sorun. Doların bu kadar kuvvetlendiği bir ortamda sadece TL olarak değil, Euro'ya karşı, Norveç kronuna karşı dolar tarihi seviyelerde. Bugün baktığımız zaman 10 yıllık hazine bonusu alıyorsunuz yüzde 5'lerde. Sizin yakıtınızın hem çevreci hem de uygun olması gerekiyor. Dolayısıyla bugün Kore'ye gidiyorsunuz, taksie biniyorsunuz, taksilerin çoğu LPG

'Dünyada büyüme yavaşlıyor'

13. Türkiye Enerji Zirvesi'nin ilk günü yapılan sunumlarla başladı. Ekonomist Fatih Keresteci Zirve kapsamında 'Türkiye ve Dünya Ekonomisinde Son Gelişmeler' konulu bir sunum gerçekleştirdi.

Son 3 yıldır sunumuma biraz karamsar ve negatif düşüncelerle başlıyordum. Bu sene farklı şekilde başlayacağım. Tünelin ucunda ışık görüldü. Türkiye ekonomik anlamda normalleşme sürecine girdi ama bu süreç zahmetli. Bu durum sürececek ama bu noktada konuşmama hafif iyimser bir tonla başlayacağım.

Sunumuma dünyada kaynak savaşları olarak başlık koydum. Tüm dünyada büyüme ivme kaybediyor. Dünya Bankası bu sene yayınladığı tüm raporlarda önümüzdeki 10 yıl için 'Kayıp 10 yıl' ibaresini kullandı. Hakikaten 2010'lu yıllarda 2000'li yıllara göre daha zayıf bir büyümeyle karşı karşıya kaldık. 2020'li yıllar 2010'lara göre daha zayıf olacak. Yani büyüme yavaşlıyor. Mesela gelişmekte olan ülkeler için 2000'li yıllarda yüzde 6'lık bir büyüme vardı, 2010'lu yıllarda yüzde 5'e düştü, 2020'li yıllarda yüzde 4'e düşmesi bekleniyor. 'Niye böyle?' dediğimiz zaman, eminim hepimiz pandemi dönemini, Rusya-Ukrayna Savaşı'nı, Ortadoğu gerginliklerini ve bunun gibi birçok şeyi örnek gösterebilirsiniz. Hepsi doğru ama ana cevap bence bu değil. Ana cevap; küreselleşme eğiliminin geriye sarması. Dünya yaratmış olduğu değer ne kadarını bir yılda ticarete konu edebiliyor? 1970'lerden 1992'ye kadar olan dönem Soğuk Savaş dönemi, çift kutuplu dünya var. Bir tarafta Amerika, bir tarafta SSCB, ciddi bir kavga var ve bu siyasette yaşanan gerginlik ticarete yansıyor. 1989 Berlin Duvarı ve SSCB dağıldıktan sonra dünyadaki o gerginlik azalınca bu ekonomiye de yansıyor ve ekonomide küreselleşme başlıyor. Yani dünya ticaret hacminde yüzde 30'dan yüzde 50'ye giden bir artış var. Bu yıllar genelde siyasi ve diplomatik olarak daha sakin geçen yıllar. Küreselleşme; 'nerede ucuzsa orada üret, sonra dünyanın geri kalanına gönderebilirsin' mantığıdır. Bu durum 2000'lerin sonuna kadar devam ediyor. 2008-2009 Amerika'nın Lehman's (finansal) kriziyle birlikte ekonomik refah yine biraz sekteye uğramaya başlıyor. Aslında bugün yaşadığımız ekonomik sorunların kaynağı bu kriz dönemine denk geliyor. Sonrasında yaşadığımız

bütün ekonomik sorunların kaynağı da bu döneme denk geliyor. Peki neden bizler 2010'ları o kadar ağır geçirmedik? Çünkü merkez bankaları bu durumu fark etti ve faizleri sıfıra indirdi. 2008 yılında FED'in ve ECB faizi yüzde 4-5 iken 0'a indi. Hatta Euro faizi uzunca bir süre 0'da kaldı. Ne zamana kadar? 2021'e kadar. Enflasyon sorunu patlak verip, merkez bankaları faiz artırmak zorunda kalınca dünyada küreselleşme ciddi anlamda geri sarmaya başladı. Bir pasta var, bu pastadan herkes pay almaya çalışırken pasta ne kadar büyüse pay alamaya çalışan insanlar daha az rekabet içine girmeye çalışıyorlar ama pasta küçüldükçe herkes pastadan daha büyük pay almaya çalışınca daha büyük rekabet ortaya çıkıyor. Bir tarafta Çin, diğer tarafta Amerika aralarındaki ticaret kavgaları ki bu kavga birçok yere sirayet etmeye başlıyor ve aslında bu yeni denge modeli. Bu kavga dünya ekonomisinde ilerleyen zamanlarda dünya ticaretinde sorunlu bir yapı olarak karşımıza çıkacak. Dünyanın tek sorunu enflasyon değil, başka sorunları da var; gelir dağılımında bozulma, göçmen karşıtı söylemler, siyasi değişimler ve küresel göç gibi birçok şey var. Bu denklemde iki tane ülkeyi ön plana çıkaracağım; Çin ve Avrupa Birliği. Avrupa inanılmaz derecede sağa kayıyor. Bu denklemin en önemli yapı taşlarından

biri Çin. Çin öyle bir pozisyona geldi ki şu an dünyanın fabrikası. Çin dünyadaki küresel imalat sanayi katma değerini 3'te 1'ini üretiyor. Bu tarafta Çin'e karşı bir tepki var ve karşıtı yaptırımlar geliştirilmeye çalışılıyor ama bir yere kadar. Çünkü çok siktığınız zaman Çin üretmezse bu taraf zarar görüyor.

Türkiye'nin son 5 yılda çok büyük fırsatlar kaçırdığını düşünüyorum. Akılcı politikalar izleyebilseydik; baktığınızda Türkiye; doğunun en batısında, batının en doğusunda, sadece coğrafik olarak değil, düşünce tarzıyla da bu denklemi dolduran bir yerde olduğu için bundan daha önemli bir kaynak bulamazdık. Türkiye hala bu fırsatı kaçırmış sayılmaz. Yaratmış olduğu akılcı politikalara en kısa sürede dönerek, bu denklemi tekrar yerine getirebilir.

Dünyada, önümüzdeki süreçte büyüme daha zayıf. Küreselleşme olgusu geri sarıyor. Yeni bir kavram geldi; eskiden yurtdışında üretilen 'Offshoring' derdik. Bunun yerine 3 yeni kavram geldi: Amerika diyor ki 'yurtdışında üretme, gel bende üret.' Hatta bunun için yasa çıkardı, Dünya Ticaret Örgütü'nü de kamufle etmeye çalışıyor. Yasanın ismi 'enflasyon düşürme yasası' ve pratikte hiçbir anlamı yok. Bu yasayla 'bende üretmiyorsan yakınımında üret' diyor. 'Kanada, Meksika

gibi alternatifleri kastediyor. Hatta 'yakına gelemezsen dostuma git' diyor, burada da Vietnam ve Hindistan'dan bahsediyor aslında.

Dünyada bir enflasyon sorunu vardı ve merkez bankaları faiz artırdı. Faizdeki amaç; uzun vadeli faizleri yukarı çekmektir. Çünkü uzun vadeli faizi yukarı çekerseniz; tüketim azalır, tasarruf artar, böyle olunca da enflasyon düşmeye başlar. Amerika'da 30 yıl vadeli Mortgage faizi 2021'de yüzde 3'tü, şu an yüzde 8. Amerika faiz artırarak amacına ulaştı. Peki amaç neydi? Ekonominin yavaşlaması. Konut satışları 2010'dan beri en düşük seviyeye gelmiş oldu. Yani merkez bankaların faizi artırmalarındaki amaç hasıl olmuş gibi duruyor. Buna rağmen Amerikan Merkez Bankası hala faizi artırmayı konuşuyor. 2023'te herkes faiz artırıyordu, 2024'te ise faizler sabit tutulacak. Piyasalar gaza gelmesin diye FED'in ilk yarıyılıda yeni politika aracı; piyasaları politika faizini artırmakla tehdit etmesi yönünde. İkinci yarıyılıda faiz indirmeye başlayacak. Bir trend değişikliğiyle karşı karşıya kalıyoruz. Bu durum borçlanma faizlerini aşağıya çekecek. SOFR Mart 2022'de sıfırmış, şimdi 5.5 ve bu düşmeye başlayacak. Şirket yönetirken eğer borcunuz varsa borcunuzu değişken faizle alın. Ya da varlığınızla bir yere yatırım yapacaksanız sabit faizli bir enstrümana yatırım.

Doların yanına ne gelecek? Benim şahsi görüşüm CVDC (Central Bank Digital Currency) adında merkez bankalarının yaratacağı dijital para birimleri gelecek ama doların hegemonik yapısı bence devam edecek. Sebabi şu; petrolün fiyatı şu an 85 dolar değil mi? Petrol dolar üzerinden baz alınıyor, altının onsu şu anda 2 bin 10 dolar, bunlar değişmediği müddetçe, dolar egemen halde devam eder diye düşünüyorum.

Bir şirket zarar ettiğinde batmaz ama şirket kâr etmesine rağmen nakit akışını doğru yönetemiyorsa batır. O nedenle nakit akışının doğru yönetildiği bu dönemde nakdi bir kenara koyun, hem riski azaltın hem de bundan faydalanmaya çalışın.

Yakıtınızı güvenle taşıyın

- İletken ve Yalıtkan boru seçenekleri
- Müteahhitler için tasarlandı: Kurulum aşamasında süre ve maliyet avantajı sağlar
- Her tür yakıt transferine uygun ölçülerde mevcuttur
- Yeni ürün grupları ve aksesuarları pek yakında pazarda olacak

'Enerji piyasası ticareti elektrikli araçlarla birlikte değişti'

13. Türkiye Enerji Zirvesi kapsamında 'E-mobilite' oturumu gerçekleştirildi. Moderatörlüğünü HT Bloomberg Program Yapımcısı Burak Karagöz'ün yaptığı panelde Petrol Ofisi Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Senem Çınar, Zorlu Enerji Genel Müdürü İnanç Salman, Solutions To Charge (S2C) İcra Kurulu Üyesi Saruhan Doğan ve Solarçatı-Solarşarj CEO'su Utku Korkmaz konuşmacı olarak yer aldı.

Petrol Ofisi Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Senem Çınar

"ELEKTRİKLİ ARAÇLAR KONUSUNDA YATIRIM PLANLARIMIZI ÇOK ÖNCEDEN YAPTIK"

Hareketli araç bizim için fosil yakıtla hareket eden araçtı, fakat son dönemde bu ürünün adı, rengi değişti. Elektrik, hareketli aracın merkezinde olan ama tedarik ve satış tarafında çok fazla kendini fosil yakıt kadar göstermeyen bir ürün. Biz 2017 yılında bu alana E-Power markasıyla girdik. Akaryakıt ve LPG'de öğrendiklerimizden yola çıkarak istasyona üçüncü bir pompa, dördüncü bir ürün giriyor, biz bu ürünün altyapısı nasıl olacak onları araştırmaya başladık. Fizibilite ve bir istasyon projeksiyonu yaptık ve 20 istasyonda ünitelerimizi kurduk. Otomasyon altyapısıyla elektrikli şarj bilgilerini merkezden raporlayabildik. Elektrik bizim için akaryakıt gibi bir ürün olmaya başlamıştı fakat ticareti çok kısıtlıydı. Takvim aslında hem Türkiye'de hem dünyada daha hızlı ilerledi. 2022 yılına geldiğimizde EPDK da mevzuatı belirlemeye karar verdi ve bir yönetmelik yayınladı. 2022 sonrası tabii ki regülasyonun devreye girmesi, global alanda net zero hedefleri ülkelerin kararlarıyla netleşmesi ve devamında kendi ülkemizin de yatırım yapmaya açık şekilde daha esnek bir mevzuat yaratması, son bir yılda ivmeyi çok artırdı. Bu işin formülasyonunda hâlâ öğrenilecek dersler olduğunu, yolların netleşmediğini bize gösteriyor. Biz de grup olarak biraz ihtiyatlı gidiyoruz. Bu denklemin içinde ürünle beraber aracın olduğunun da farkındayız. Araç piyasasında da elektrikli araçla güçlü konumda olan iyi markalarla iş birliği yapmaya, iyi uygulamalarıyla bayilerimize bu değeri yaratmaya ve sektörün diğer paydaşlarına da markamızı tanıtmaya özen göstereceğiz.

Zorlu Enerji Genel Müdürü İnanç Salman

"ENERJİ PİYASASI TİCARETİ ELEKTRİKLİ ARAÇLARLA BİRLİKTE DEĞİŞTİ"

Mobilite 2023 yılında var olan ivmesini çok hızlı bir şekilde arttırdı. Yılın başında yaklaşık 14 bin ile 20 bin arası civarında olan sayı 2024 yılı sonunda muhtemelen 150 binler civarına çıkacak ve 2030'da da tahminler 2 milyon civarında aracın olacağını gösteriyor. Ticari tarafında olan biri olarak şöyle görmek lazım biz 2017 ikinci yarısında elektrikli araç şarj istasyonlarına yatırım yapma kararı aldığımızda aynı yıllarda bir dağıtım ve perakende şirketinin de alımı gündemdeydi. Özünde, işe enerji açısından ticareti açısından baktığımızda, end-point'teki bir kullanıcıya enerji satıyorsunuz, elektrik satıyorsunuz çok kabaca. Her ikisi arasında temelde çok büyük farklılıklar var, çok farklı bir iş modeliyle gitmeniz lazım. Daha çok B2C ve ona uygun uygulamaların yer aldığı bir dünya. Klasik anlamda enerji piyasası daha çok B2B almış bir piyasa. Santrallerin elektrikliğini gün içi ve gün öncesi pazarlarda alışverişin yapıldığı bir gündem varken tamamen müşteri perspektifinden bakacak şekilde, teknolojinin çok kullanıldığı, teknolojinin tüm alanlarını yer aldığı bir işe giriyoruz. O günlerde böyle bir çerçeve vardı ve gün geçtikçe de bu hız artmış durumda, daha da artacak görünüyor. Türkiye'deki izin süreçleri buradaki lokal yatırımcılar için uzun görünüyordu olabilir ama Avrupa ölçeğine çıktığımızda Türkiye bu anlamda tırnak içinde bir cennet sayılabilir. Temelde strateji oluştururken lokasyon ve o lokasyonla ilişkili olan kullanıcının kullanım şekline önem veriyoruz. Bununla birlikte hızlı şarja doğru yönelik bir gidiş var. Stratejimiz doğrultusunda kullanım şekillerine dikkat ediyoruz. Burada karşımıza çıkacak rakama göre yatırım yapma düşüncemiz var.

Solutions To Charge (S2C) İcra Kurulu Üyesi Saruhan Doğan

"2024 VE SONRASINDA ÇOK CİDDİ ALTYAPI YATIRIMI GEREKİYOR"

2021 yılından itibaren lisanslar dağıtmaya başlandı. Şu anda Türkiye'de yaklaşık 10 bin soket, 5 bin şarj istasyonu var. Türkiye'nin her yerinde kurulmuş vaziyette ama daha çok Marmara ve Ege kıyılarında yoğunluk gösteriyor. Tabii ki önümüzdeki senelerde İç Anadolu ve Doğu Anadolu'ya da kaymak durumunda kalacak. Burada aslında 2021'den 2023 arasındaki hedefe baktığımız zaman, soket sayıları bu sene çok hızlı bir şekilde arttı. En büyük pay aslında elektrikli araçların ithalatı oldu. BVD gibi, Tesla gibi, Renault gibi birçok firmanın Türkiye'ye girmesiyle birlikte operatörler için bir açıklık meydana geldi. Altyapı aslında burada konumuz oluyor. 2023'te çok fazla istasyon kuruldu fakat şu anda grup şirketlerinin kendi içerisindeki araç dağılımına da baktığımız zaman 2024 ve sonrasında çok ciddi yatırım gerekiyor. Bu hızın 2030 yılına kadar bu şekilde ilerlemesi gerekiyor. Araç sayıları giderek artıyor. 50 bin civarındaki aracın mevcut soketlere hizmet verebilmesi düşük. Lokasyon dağılımları aslında çok verimli değil. Bu yatırımın hız kesmeden devam etmesi lazım. Tabii ki altyapının da aynı şekilde güçleniyor olması gerekiyor. Sitelere alt yapı durumuna yönelik biz operatörlere ve araç sahiplerine de kurulum yapıyoruz. Yaptığımız keşiflerde gördüğümüz konutların hiçbirini neredeyse sözleşme gücü şarj istasyonu kurmaya elverişli değil. Burada yapılabilecek şey mevcut sitelere kendileri şarj istasyonunu kuruyorlar daha uygun tarifelerle konutlara kurulum yapıyorlar. Günün sonunda bu güçler de aslında düşük güçler değil. Bu kurulumu yapan şirketler de denetlenmediğinden sitelerde kurulum yapılması riskler de doğuruyor.

Solarçatı-Solarşarj CEO'su Utku Korkmaz

"2027 YILINDA EN YÜKSEK GÜÇ KAYNAĞININ GÜNEŞ ENERJİSİ OLMASI BEKLENİYOR"

E-mobilitenin e kısmı elektrik ve elektrifikasyon. E kısmının da en önemli aracı şu anda güneş enerjisi. Geçen sene Türkiye'de kurulan enerji santrallerinin yüzde 80'i güneş enerjisi santrali. Türkiye'de tüketilen toplam elektriğin artık yüzde 6'sı güneş enerjisi. Bu son sene içerisinde yaklaşık yüzde 2 civarında artmış. Bunun gayrisafı milli hasılaya ya da cari açığa pozitif etkisi yaklaşık 500 milyon dolar. Güneş enerjisi, bu elektrifikasyon devam edip her sene bu yüzde 2 şeklinde artmaya devam ederse her sene güneşten kullandığımız elektriği yüzde 2 artırırsak, önümüzdeki 10 sene boyunca cari açığa pozitif etki 25 milyar dolar sağlayacak.

Elektrikli araçlar konusunda bence olağanüstü gidiyoruz ama güneş enerjisi tarafında dünyada toplam tüketilen elektriğin yüzde 7'si güneşten üretiliyor. Biz 4,6 seviyelerine geldik. Gidecek hâlâ çok yolumuz var güneş tarafında ama elektrifikasyonun en önemli driver'ı güneş enerjisi olacak. Aslında bu elektrifikasyon solar elektrifikasyon olacak. 2027 yılında da dünyadaki kurulu güç olarak en yüksek güç kaynağının güneş enerjisi olması bekleniyor. Bu nedenle e-mobilitenin 'e' kısmının en önemli parçası güneş enerjisi olacak. Her elektrifikasyon hikayesi de iki şekilde başlıyor; ya birisi elektrikli araç alıyor ya da çatısına güneş paneli kuruyor. Çatısına güneş paneli kurduğunda artık kendisi elektrik üretmeye başladığında, bir farkındalığa dönüşmeye başlıyor. Çünkü çatısına güneş paneli kurduğumuz her birey ya da işletme bunu sadece çatısındaki dönüşümle bırakmıyor. O elektrifikasyon bir yerden başladığında devam ediyor.

İYONİZERLİ HAVA ARINDIRMA ve KOKU GİDERME SİSTEMİ

inDOR 200t2+

UYGULAMA ALANLARI

- TUVALETLER
- SOYUNMA ODALARI
- MARKETLER
- YEMEKHANELER
- BEKLEME SALONLARI

Kapalı ortam havasının iyileştirilmesi amacıyla tasarlanmıştır.

ÜRÜN ÖZELLİKLERİ

- KOKU GİDERMEDE GÜVENLİ VE ETKİLİ ÇÖZÜM
- ONLINE HASSAS İZLEME VE KONTROL
- OTOMATİK HAVALANDIRMA KONTROLÜ
- + 700 ULUSLARARASI PRESTİJLİ MARKA İSTASYONLARDA KULLANIM
- YAYGIN SERVİS AĞI

+90 216 489 17 20

info@pcselektronik.com.tr

www.pcselektronik.com.tr

Adres:

Girne Mahallesi
Irmaklar Sokak Küçükyalı İş Merkezi
D Blok No 72-6D, 34852 Maltepe/İstanbul

'Türkiye hidrojen alanında ilerleyen dönemlerde büyük potansiyele sahip'

Türkiye Enerji Zirvesi kapsamında düzenlenen Hidrojen Teknolojileri ve Piyasası Oturumu'nda Aplus Enerji Kurucu Ortağı Ozan Korkmaz oturuma moderatörlük ederken, SHURA Enerji Dönüşüm Merkezi Araştırma Koordinatörü Hasan Aksoy, AIR LIQUIDE Türkiye Genel Müdürü Souhel Boust, Enerjisa Üretim Yeşil Hidrojen Mentoru Samet Arslan ve Teksis İleri Teknolojiler Genel Müdürü Hüseyin Devrim hidrojen teknolojileri ve piyasalarını değerlendirdiler.

SHURA Enerji Dönüşüm Merkezi
Araştırma Koordinatörü Hasan Aksoy

"YEŞİL HİDROJEN MALİYET AÇISINDAN TEŞVİK EDİLMELİ"

Hidrojen oldukça tartışmalı bir konu haline geldi, iyimser ve kötümser bakış açıları var. Kimileri bunu yalan olarak nitelendirirken, diğerleri hidrojenin kaçınılmaz olduğunu savunuyor. Aslında tartışmalar bugün değil, geçmişin konusu. Hidrojen, tartışma konusu haline gelmeden önce de kullanılıyordu. Yeşil hidrojen tartışmalarının öncesinde dünyada hidrojen tüketimi zaten mevcuttu. Bugünün odak noktası yeşil hidrojen. 2030 net sıfır hedefine doğru ilerlerken, öngörülen senaryolara göre toplam hidrojen kullanımının yarısının yeşil hidrojenden sağlanacağı öngörülüyor. Şu anda hidrojenin kullanıldığı bölgeler arasında Çin, Avrupa, Orta Doğu, Hindistan ve Amerika bulunuyor. Birçok ülke arasında ikili anlaşmalar yapılıyor ve hidrojen ticareti geliyor. Örneğin, Avustralya'dan Almanya'ya veya Japonya'ya yapılan anlaşmalar gibi farklı ülkeler arasında bu alanda iş birlikleri artıyor. Türkiye de ilerleyen dönemde hidrojen alanında büyük potansiyele sahip. Ancak, bu potansiyeli tam olarak değerlendirebilme konusunda bir eksiklik var gibi görünüyor. Belki de başka coğrafyalarda yapılan çalışmalardan geride kaldık. Önemli olan, Türkiye'nin bu potansiyeli nasıl kullanabileceği ve geliştirebileceği. Bugün Türkiye'nin konuştuğu konulardan biri, Avrupa'nın gaz hub'ı olma potansiyeli iken, üzerinde daha az durduğumuz nokta şu: Türkiye, Avrupa'ya en yakın ve güneş ile rüzgar potansiyeli açısından en ucuz hidrojeni üretebilecek bölgelerden biri olabilir. Yeni boru hatları inşa edilmesi, özellikle hidrojen boru hatları Avrupa'ya yönelik olarak önemli olabilir. Özellikle vurgulamak istediğimiz nokta, yeşil hidrojen üretiminin maliyet açısından pahalı olması ve bu durumda teşvik edilmesi.

Air Liquide Türkiye Genel Müdürü
Souhel Boust

"HİDROJEN ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ AÇISINDAN KRİTİK BİR UNSUR"

Hidrojenin en büyük tüketicisi genellikle rafineri sektörü olmakla birlikte Türkiye'de, örneğin TÜPRAŞ ve SOCAR tarafından işletilen büyük üretim alanları mevcut. Türkiye'de henüz ciddi bir tüketim yok. Hidrojen, enerji dönüşümü açısından kesinlikle kritik bir unsurdur. Biz iki uygulamaya odaklandık. İlk olarak hidrojen kimyasal özellikleri sayesinde kimya endüstride besleme olarak kullanılır. Aynı zamanda metallerin ve çelik sanayinin yeniden işlenmesinde, özellikle endüstriyel fırınlarda kullanılır. Mobilite açısından bakıldığında hidrojen geleceğin yatırımı olarak nitelendirilebilir. Sürdürülebilir bir ulaşım için, havacılık, denizcilik ve ağır vasıtaların yolculuğu için kullanımı öngörülüyor. Elektrikli araçlar şu anda diğerlerinin yerini almış durumda olsa da demiryollarında elektrifikasyon olmadığı durumlarda hidrojen bu boşluğu doldurabilir. Almanya ve İsviçre'de elektrifikasyon uygulanan bölgeler bizim ana pazarlarımız arasında. Günümüzde yeşil hidrojenin maliyetinin, mavi hidrojenin maliyetinden daha yüksek olduğu görülüyor. Bu nedenle, bu tür teknolojilere yatırım yapılmalı. Kamu finansmanı ve teşviklerle desteklenmelidir. Hidrojen aslında bir ortaklık meselesi. Air Liquide, birçok farklı sanayi oyuncusuyla ortaklıklar oluşturdu. Gerektiğinde ortak girişimler ve anlaşmalar yapıldı. Çünkü bu dünya, üretimi, dağıtımı ve nihai pazarı birleştiriyor. Burada bir hidrojen ekonomisi oluşuyor. Bununla birlikte düzenleyici çerçevenin güvenlik ve diğer unsurlar açısından sağlam olması için net yönetmelikler ve kurallar oluşturmalıyız. Bugün en azından bu konuları konuşuyoruz, farkındalığı artırıyoruz, bu şekilde Türkiye'de de hidrojen ekonomisini oluşturmaya gayret ediyoruz.

Enerjisa Üretim Yeşil Hidrojen Mentoru
Samet Arslan

"YEŞİL HİDROJEN ALANINDA ÖNCÜ OLMAYI PLANLIYORUZ"

Enerjisa'nın hidrojen üretimine geçişiyle birlikte, 4 projeyi hayata geçirdik. Öncelikle, dış kaynaklardan hidrojen temin ederken şimdi üzerinde çalıştığımız projeler var. Hidrojen Vadisi projesi 2023 Haziran'ında imzalanan bir hibe anlaşmasıyla hayata geçirildi. Enerjisa, yeşil hidrojen üretiminde projenin paydaşlarından biri konumunda. Merkezi bir lokasyonda yeşil hidrojen üretilecek ve konsorsiyumdaki diğer paydaşlarla beraber tüketim alanlarına iletilecek. Türkiye'de özellikle 2026'da yürürlüğe girecek karbon vergisi ile birlikte, hidrojenin fit stok olarak gübre ve demir-çelik sektörleri gibi alanlarda kullanılması planlanıyor. Türkiye şu anda hidrojeni dışarıdan ithal ediyor. Biz ise üretimi esas alıyoruz. Türkiye'nin yıllık doğal gaz tüketiminin bir kısmı zaten bu hidrojen üretimi için kullanılıyor. Özellikle gri hidrojen üretmek için, 3,5 milyar metreküp doğal gaz gerektiğini göz önünde bulundurduğumuzda, Türkiye'nin yıllık doğal gaz tüketimi olan 53,3 milyar metreküp ile karşılaştırıldığında bu rakam anlam kazanıyor. Yeşil hidrojen üretmek için yenilenebilir kaynaklar kullanıldığında, Türkiye'nin yıllık doğal gaz faturasında ciddi bir azalma olabileceğini öngörüyoruz.

Enerjisa olarak, sadece Türkiye'de değil, global anlamda yeşil hidrojen alanında öncü olmayı hedefliyoruz. Avrupa'nın enerji bağımsızlığını sağlama çabaları, özellikle Rusya-Ukrayna savaşı sonrası doğal gaz alternatif arayışlarıyla birlikte, hidrojen talebini artırmaktadır. Avrupa'nın enerji ihtiyacına cevap verebilecek bir pazar potansiyeli olduğunu düşünüyoruz. Yeşil hidrojenle ilgili herhangi bir yayını okusanız bile karşınıza çıkacak ilk sorun genellikle maliyet oluyor. Hidrojeni taşıma konusunda da yeterli düzenleme bulunmuyor. Bu da süreci zorlaştırıyor.

Teksis İleri Teknolojiler Genel Müdürü
Hüseyin Devrim

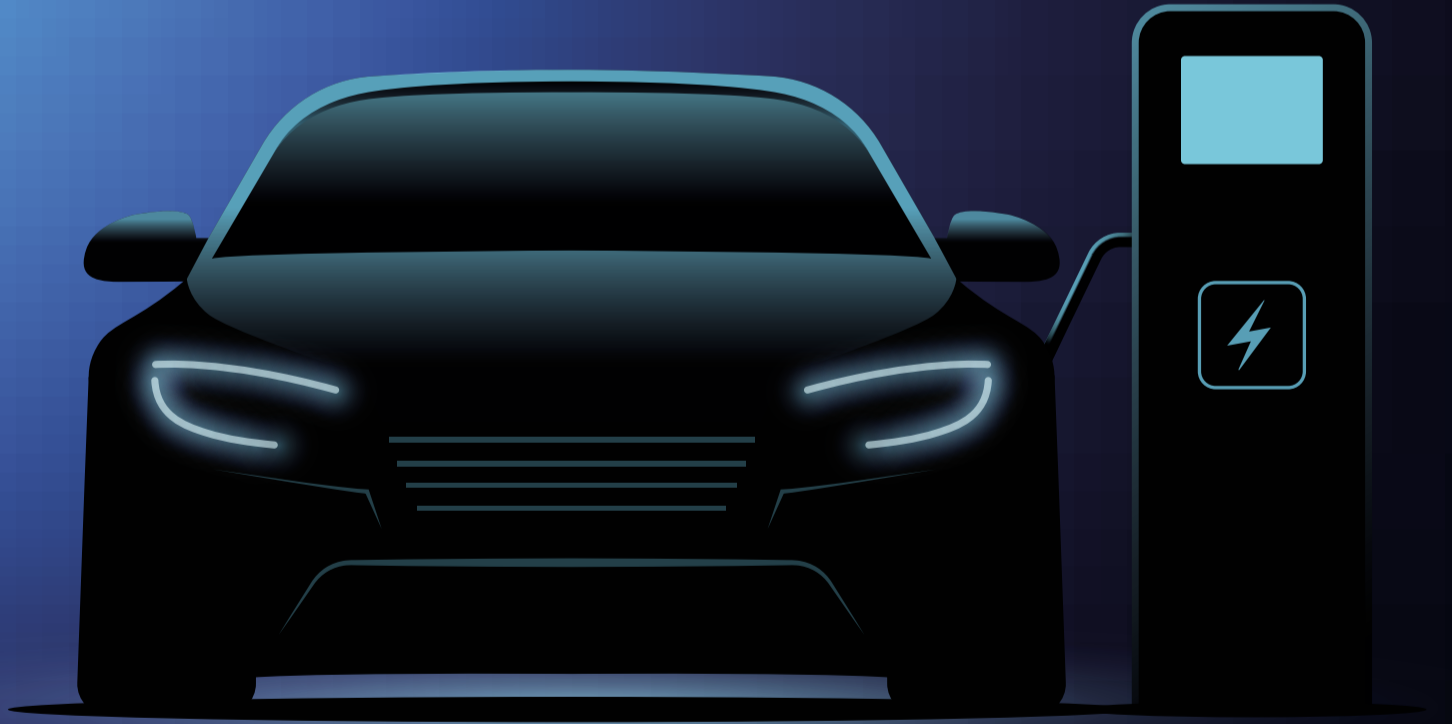
"HİDROJEN DÜNYA GENELİNDE HIZLA BÜYÜYEN BİR EMTİA HALİNE GELİYOR"

Hidrojen, son yıllarda enerji sektöründe önemli bir odak noktası haline geldi. Firmamız, teknik bilgi birikimi ile ticari hedefleri birleştirerek ürün geliştirmeyi amaçlıyor. Geliştirdiğimiz teknolojilerle bu ekonominin içinde yer almayı planlıyoruz. Bu doğrultuda çeşikli ürünler geliştirdik. Bunların 3 veya 4 tanesi yurtdışı destekli projeler. Devam eden projelerimiz de mevcut ve bu projelerle ilgili çalışmalarımız hız kesmeden devam ediyor. Bu noktada, yıllar süren birikimin ürünü olan ve tamamlanması planlanan projeler, Ür-Ge projeleri olarak karşımıza çıkıyor. Bu projeler, üzerinde 250 bin saatten fazla Ar-Ge çalışması yapılan ve gerçekleştirilmesi hedeflenen projelerdir. Petronetle çeşitli iş birliklerimiz mevcut. Hidrojenin dağıtım sürecinde Opet'le iş birliği içinde, bu alandaki çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Karbonsuz bir şekilde üretilen hidrojenin, bu hedeflere ulaşmada kritik bir rol oynayacağı açık. Dünya da bu yönde ilerliyor. Türkiye'nin küresel bir oyuncu olarak pozisyonunu güçlendirmek istemesi, hidrojenin ticaretini yapmakla kalmayıp, aynı zamanda ekipman üretiminde de öncü olmayı hedeflemesi gerektiğini vurgulayan hedefler var. Hidrojen, dünya genelinde kullanımı artan ve hızla büyüyen bir emtia haline geliyor. Yeşil hidrojen konuşurken aslında sadece yeşil enerjiye olan ihtiyacı değil, üretim süreçlerinin de karbon emisyonu açısından değerlendirilmesi gerektiğini unutmamak gerekiyor. Bu ay 12. Kalkınma planımız açıklandı. Planın içinde yeşil ve dijital üretim başlığı altında bahsettiğimiz konular bulunmakta. Bu başlıklar altında, hidrojenin ekipman olarak üretiminde sağlanacak destekler gibi konular da yer alıyor.

Solutions to Charge

**ŞARJ İSTASYONLARI
KURULUMUNDA
UÇTAN UCA
ENTEĞRE ÇÖZÜMLER**

'Türkiye, afet yönetim modelini ortaya koydu ve sistemin işleyişini devam ettirmeye çalışıyor'

Türkiye Enerji Zirvesi'nde moderatörlüğünü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Acil Durum Koordinatörü Ali Balcı'nın yaptığı 'Enerjide Afet Yönetimi' oturumu gerçekleştirildi. Oturumda Sıvılaştırılmış ve Sıkıştırılmış Doğal Gazcılar Derneği Başkanı Serkan Hotoğlu, Enerjisa Üretim Risk Kültürü Lideri Ethem Babiloğlu, Akedaş Elektrik Dağıtım Direktörü Ahmet Kasım Debgici ve Aksa Çukurova Doğalgaz Operasyon Müdürü Önder Akyol konuşmacı olarak yer aldı.

SSDGD Başkanı Serkan Hotoğlu

"ACIL DURUMLAR İÇİN STOK TUTUP İHALELER DÜZENLEYEBİLİRİZ"

Dünya genelinde benzersiz bir teknik uzmanlığın temsil edildiği, Türkiye'de oldukça nadir bulunan bir kabiliyetimiz var. Derneğimiz, LNG ve CNG gibi konularda faaliyet gösteriyor ve karbon azaltma gibi yerel ve uluslararası mevzuatları takip ediyor. Doğal gazın araçlarda kullanılmasıyla ilgili konularda AB teknik komiteleriyle iş birliği yapıyoruz. Derneğimiz, özellikle ilk etapta tanınmış şirketlere yönelik bir kuruluş hedefine sahip.

Teknik standartlara uyum sağlamak adına büyük çaba sarf ettik. Depreme dayanıklı radyal temeller, içi doğal gaz dolu kocaman tanklar ve bunlara yönelik uzaktan kaçak takip önlemleri gibi birçok tedbir alındı. Ulusal yangın koruma standartlarına uygun bir sistem kuruldu ve bu sayede afet durumlarında felakete dönüşmemesi için çalışıldı.

Dağıtım şirketleri organizasyonları, EPDK'nın tarifeler konusunda inanılmaz bir optimizasyon ihtiyacı olduğunu söylüyor. Biz, dernek içinde bu konuyu hızlı bir şekilde değerlendirdik ancak bu tartışılması gereken bir konudur. Örneğin, deprem riski taşıyan bölgelerde B planının ne olacağını düşünmeliyiz. Hangi binaların yıkılmaması gerektiğini düşünüyorsak, aynı zamanda olası bir olayın ardından evsiz kalan veya hayatını kaybeden vatandaşlarımızı yerleştireceğimiz ve onlara hizmet verebileceğimiz tesislerin nerede olacağını planlamalıyız.

Boru hatları olmayan ana hatlarda sorunlar var ve bu konuda CNG altyapısı kurulabilir. Aynı zamanda afet ve acil durum toplanma alanları için de benzer çözümleri öneriyorum. Acil durumlar için stok tutup ihaleler düzenleyebiliriz. Vergi mevzuatı gibi engeller olsa da afet durumlarına özel düzenlemeler yapılabilir. Ancak, bu konularda en önemlisi tatbikatlı olmamız gerektiğidir. Acil durumlarda 7/24 iletişimi ve hangi algoritmaların uygulanacağını belirlemeliyiz. Biz, bu konuda hazırız.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Acil Durum Koordinatörü Ali Balcı

"2022 YILINDA 22 BİN 982 TANE DOĞA OLAYI GERÇEKLEŞMİŞ"

Türkiye'de afet yönetimi, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı koordinasyonu tarafından sağlanıyor, buna ek olarak 'Türkiye Afet Dayanak Planı' ismini verdiğimiz plan sürecinde sürdürülüyor. Planda her bir bakanlığa verilmiş görevler söz konusu. 25 tane çalışma grubu ile ifade edilen görev ve sorumlulukları var. Buna göre Türkiye, afet yönetim modeli ortaya koymuş ve sistemin işleyişini devam ettirmeye çalışılıyor.

2022 yılında ülkemizin muhtelif bölgelerinde 22 bin 982 tane doğa olayı gerçekleşmiş ve bunlar zaman zaman afete dönüşmüş zaman zaman

da yerel imkanlarla bu afetlerin çözümlenmesi sağlanmış ve süreç sürdürülebilir kılınmıştır. Peki burada enerji sektörü bakanlığı afet yönetimini nasıl yapıyor? Enerji sektörü bakanlığı, afet yönetimini koordine etmek amacıyla birimler arası iş birliğine odaklanmış durumda. Elektrik, doğal gaz, petrol, maden ve nükleer gibi tüm enerji sektörlerini içine alan bir acil durum kriz yönetimi sistemi, bakanlık yöneticileri, bakanlar ve bakan yardımcılarını içeriyor. Ayrıca, Türkiye Afet Müdahale Planı'nın bir parçası olarak bu sürecin sürdürülebilir bir şekilde işlediği ifade ediliyor.

Enerjisa Üretim Risk Kültürü Lideri Ethem Babiloğlu

"DOĞRU KOORDİNASYONA HIZLA ULAŞABİLEN BİR YAPI KURMAMIZ GEREKİYOR"

Elektrik üretimi ve doğal gaz, kriz yönetimi bağlamında değerlendirilebilen konulardır. Afet durumları ortaya çıktığında, işin tüm unsurlarıyla birlikte boyutu farklı bir noktaya taşınır. Afet ve kriz yönetimini ayırt etmek, hazırlık ve koordinasyon aşamalarında büyük önem taşır. Örneğin, doğal gazın elektrik üretimi için kullanılması veya bazı elektrik santrallerinin doğal gaz ihtiyacı duyması durumunda, elektriği ileterek ve dağıtım şebekesine bağlayarak nihai tüketicilere ulaştırmak için iletim sistemine ihtiyaç vardır. Bu süreç, afet döneminde yönetilmesi zor bir sistem haline gelir ve birçok paydaş içerir. Bu noktada, koordinasyon işin içine dahil olur. Afet yönetimi konusunda, alışkanlık haline getirilmiş ve adı konulmuş bir iletişim sistemi oluşturmak önemlidir. Herhangi bir konuda doğru koordinasyona hızla ulaşabilen bir yapı kurmamız gerekmektedir. Elektrik şebekesini ayakta tutmak için uzun vadeli planlama aşamalarına dikkat etmeliyiz. Bir araya gelip bu konuları konuşarak ortak bir strateji geliştirmek çok önemli.

Akedaş Elektrik Dağıtım Direktörü Ahmet Kasım Debgici

"DAĞITIM ŞİRKETLERİ, FELAKETLERE EN HAZIR KURUMLAR ARASINDA YER ALIYOR"

Akedaş olarak, Adıyaman-Kahramanmaraş illerinin elektrik dağıtım işini üstlenmiş bulunuyoruz. Bölgemizde yaklaşık 1 milyon 800 bin nüfus bulunmaktaydı ve 770 bin civarında elektrik abonesi mevcuttu. Maraş depremleriyle ilgili olarak 2017'den beri AFAD kapsamında planlamalar, tatbikatlar ve hazırlık toplantıları sıkça yapılmaktaydı. Ancak, çalışılan senaryoda genellikle Maraş merkezindeki deprem ele alınıyordu. Ne yazık ki, yaşadığımız depremde 400 km'lik fayın etkilenmiş olması, birinci ve ikinci seviye destek illeri olan Adana, Kayseri, Diyarbakır, Şanlıurfa, Hatay gibi illerin Kahramanmaraş ile aynı seviyede etkilenmiş olması, bu depremin uluslararası destek seviyesine çıkmasına neden oldu. Dağıtım şirketleri, felaketlere en hazır kurumlar arasında yer alıyor. Bölgemizdeki olayın oluşundan itibaren ETKB ve TEDAŞ koordinasyonu ile bütün dağıtım şirketlerimiz, eleman, malzeme ve araç konusunda hızlı bir reaksiyon gösterdiler.

Aksa Çukurova Doğalgaz Operasyon Müdürü Önder Akyol

"BÖLGEDEKİ GAZ ARZININ KESİLMESİYLE YANGIN VE PATLAMA GİBİ DURUMLARIN ÖNÜNE GEÇİLDİ"

Doğal gaz dağıtım şirketi olarak, iletim hattından aldığımız doğal gazı konutlara, sanayiye ve son kullanıcılara dağıtımını gerçekleştiriyoruz. Şehir giriş istasyonlarından sonraki çelik ve polietilen dağıtımlarımızı birbirleriyle bağlantılı bir şekilde ring oluşturacak şekilde planlıyoruz. Bölge dağıtım istasyonlarını afet durumunda yedekli çalışacak şekilde tasarlıyoruz ve uyguluyoruz.

6 Şubat depremleri sonrasında, dünyada gerçekleşen birçok büyük deprem sonrasında doğal gaz kaynaklı yangın veya patlama gibi felaketler ülkemizde yaşanmadı. Doğal gaz dağıtım şebekemiz, bu afetle ne kadar bir alanı etkiledi? 2022 sonu itibarıyla Türkiye genelinde 180 bin 200 km² alana sahip olan 11 ildeki doğal gaz dağıtım şebekemiz, 20 bin 160 şebeke ile yaklaşık yüzde 12'lik bir alanı etkiledi. Aksa Doğalgaz olarak, bu etkilenen alanlarda 6 ilde dağıtım gerçekleştiriyoruz. Depremin hemen ardından, sektörel tecrübelerimiz ve önceki afet deneyimlerimiz doğrultusunda hazırladığımız acil durum eylem planlarını hayata geçirdik. Bu çerçevede depremin büyüklüğünü değerlendirerek en yüksek kırmızı senaryo olarak belirledik. Depremin yıkımının yoğun olduğu bölgelerdeki bakım ekiplerimiz hızlı bir şekilde harekete geçerek, kısmi gaz kesintileri yaparak bölgedeki gaz akışlarını durdurdular. Bu sayede yangın, patlama gibi durumların önüne geçilmiş ve kontrollü bir şekilde müdahale edildi.

Operasyonel süreçlerimizi yönetmek için Bakanlığımız, EPDK, AFAD, Valilik, BOTAŞ gibi kurumlarla iletişim sağlamamız ve kamuoyuyla etkili bir iletişim kurduk. Bu zorlu süreci başarıyla yönettik. Akabinde ise 11 ilde toplamda bin 841 personel, süreci etkili bir şekilde yürüterek doğal gaz arzının yeniden sağlanmasını sağladı.

'Enerji sektöründe kadın kimliğimizle temsil edilmemiz önemli'

Akenerji sponsorluğunda düzenlenen, Türkiye'ye Kadın Enerjisi başlıklı oturumun moderatörlüğünü Montel Foreks direktörü Nazlı Naseh yaptı. Oturumda Akkök Holding ve Akenerji CHRO'su Duygu Erzurumlu Cengiz, Deloitte Ortağı Elif Düşmez Tek, HESİAD Başkanı Elvan Tuğsuz Güven konuşmacı olarak yer aldı. Oturum öncesinde Akkök Holding Yönetim Kurulu Üyesi & Enerji Grubu Başkanı ve Akenerji Yönetim Kurulu Başkanı Özlem Ataunal sunum yaptı.

Akkök Holding Yönetim Kurulu Üyesi & Enerji Grubu Başkanı ve Akenerji Yönetim Kurulu Başkanı Özlem Ataunal

"KADIN İSTİHDAMINI ARTIRMAK İÇİN ENERJİ ŞİRKETLERİ OLARAK BİRLİKTE ÇALIŞABİLİRİZ"

Bildiğiniz gibi, bazı sektörlerde ve şirket yönetim kademelerinde kadın sayısı son derece yetersiz. Aslında Cumhuriyetimizin ilanından itibaren bu konuda önemli adımlar atıldı. Çok fazla mesafe katedildi, ancak önümüze baktığımızda daha gidecek epey bir yol olduğunu görüyoruz.

Kadın enerjisi projesi aslında enerji sektöründeki kadın istihdamını artırmak için yola çıktığımız bir proje. Kadınlara kariyer yolculuklarında destek olmaya çalışıyoruz. Logomuzda bir K harfi var, o K harfi önündeki duvarı iten bir kadını sembolize ediyor. Biz onu mücadeleciler, engelleri ortadan kaldırmaya çalışan, ilham veren bir kadın olarak görüyoruz. Renk paletimizde de mor kullandık, mor renk, 'Mor Yıllar' kitabı ve ardından bu kitabın sinemaya uyarlanmasıyla sonra toplumsal cinsiyet eşitliğini çağırarak bir renk olarak düşünülüyor.

Kadın enerjisi projesinde, ofiste ve sahada çalışan kadınlarımıza ilham verici sohbetlerle, psikodrama atölyeleriyle, başarılı kadın hikayeleriyle ve mentorlukla destek olmaya çalışıyoruz. Bu aktiviteleri yürütürken bir kez daha farkına vardık ki kadınların en büyük zorluklarından bir tanesi karşılaştıkları mükemmel olma çabaları. Mükemmeliyetçilik, kadınları çok yoran, yıpratıcı ve sınırlandıran bir özellik olarak görüyoruz. Ben bir kadın olarak kendim de mustaribim ve uzun yıllardır aşmaya çalışıyorum. Kadın enerjisi projesiyle yapmaya çalıştığımız, kadınları cesaretlendirmek ve yüreklendirmek.

Kadın istihdamını artırmak için büyüme devlet desteğiyle mümkün. Fakat bunu beklemeden de enerji şirketleri olarak bir araya gelip çalışabiliriz diye düşünüyoruz.

Akkök Holding ve Akenerji CHRO'su Duygu Erzurumlu Cengiz

"ENERJİ SEKTÖRÜNDE FARKLI BAKIŞ AÇILARIMIZLA ÇEŞİTLİLİĞE İHTİYAÇ VAR"

Kadınların iş hayatında ve tabii ki enerji sektöründe rol almasında hepimize ciddi sorumluluklar düşüyor. Genç kızlarımıza kapsamlı bir enerji sektörü eğitimi ve yerinde hidroelektrik, rüzgâr konularında kapsamlı eğitim almaları için destek oluyoruz. Sonrasında, eğer bu arkadaşlarımızdan lisede ve üniversitede enerji bölümünü seçenler varsa, onlara burs veriyoruz. Şu ana kadar kendi içimizde başlattığımız bu girişimi artık daha geniş bir kitleye yaymak istiyoruz.

Üniversitelere de yönelik bir çalışmamız var. Ben işletme mezunuyum ve enerji sektöründe çalışıyorum. Gençlerimizi, özellikle de kadınlarımızı enerji sektörüne çekmek ve onları istihdam artırmak yerine, ileride enerji sektörünün kadın liderleri yapmak istiyoruz. Bu amacımız doğrultusunda çok iyi ortaklarımız bulunmakta, en büyüklerinden biri Birleşmiş Milletler. Özellikle üniversite çağındaki kızlarımızı yetiştirmek konusunda Birleşmiş Milletler ile ortaklığımız bulunuyor. Bahçeşehir Üniversitesi ile de iş birliği içinde gençleri enerji sektörüne hazırlıyoruz. Üniversitedeki gençlere enerji sektörüne yönelik kapsamlı eğitimler veriyoruz. Bu eğitimler, hukuk, finans, teknik konuları kapsamaktadır. Ayrıca, proje yarışmaları düzenleyerek kızlarımızın bu alanda yeteneklerini geliştirmelerini sağlıyoruz. Başarılı olanlara, enerji sektöründeki yöneticilerden mentorluk desteği ve staj imkânları sunuyoruz.

İşe başladığımda, bir kadın olarak başarılı olmak için sanki erkekleşmem gerektiğini hissediyordum çünkü bu durumun kabul göreceğini düşünüyordum. Enerji sektöründe gerçekten kadın olarak temsil edilmemiz önemli, çünkü farklı bakış açılarımızla çeşitliliğe ihtiyaç var.

Deloitte Ortağı Elif Düşmez Tek

"KADINLARIN İŞ GÜCÜNE KATILIMI, KRİTİK BİR UNSUR"

Öncelikle kadın istihdamı ve cinsiyet eşitsizliği alanındaki durumu dünya genelinde ve Türkiye'de anlamak için temel bir bakış açısı oluşturalım. Kadınların iş gücüne katılımı, ekonomik potansiyelimizi hayata geçirebilmek için kritik bir unsurdur.

Son zamanlarda ortaya çıkan iş gücü açığını kapatmak, farklı yetkinliklerin ve bakış açılarının bir araya getirilmesiyle etkin ve verimli bir iş ortamı oluşturmak için kadınların varlığı son derece önemlidir. Ayrıca, kadınların iş gücüne katılımı, kendi hayatlarına olumlu bir etki yapmanın yanı sıra çevrelerine de olumlu yansımaktadır.

Küresel cinsiyet eşitsizliği raporunu baz alarak 2023 yılı için küresel cinsiyet eşitsizliği durumunu değerlendirelim. Bu rapora göre, 146 ülke arasında cinsiyet eşitsizliği yüzde 68,4 seviyesindedir. Yani, kadın ile erkek arasındaki eşitsizliği yüzde 68 oranında azaltabilmişiz. Ancak, önümüzdeki 131 yıl boyunca bu farkı kapatma hedefine bakıldığında, bu alanda daha fazla yol katetmemiz gerektiği ortaya çıkıyor. İzlanda, yüzde 91'lik bir başarı oranıyla bu konuda lider durumda.

Türkiye'nin durumuna gelince, iş gücü, ekonomi, eğitim, sağlık ve politik katılım olmak üzere dört farklı alanda cinsiyet eşitsizliği değerlendiriliyor. 146 ülke içinde maalesef 129. sırada yer alıyoruz. Bu durum, Türkiye'nin dört alandaki cinsiyet eşitsizliği konusunda ciddi bir mesafe alması gerektiğini gösteriyor. İş gücüne katılım açısından 146 ülkenin içinde 133. sıradayız.

Türkiye'de iş gücüne katılma oranı erkeklerde yüzde 72,5 iken, kadınlarda bu oran yüzde 36,1 seviyesindedir. Bu, OECD ülkelerindeki yüzde 45'lik kadın istihdam oranına kıyasla oldukça düşük bir değerdir.

Türkiye, OECD ülkeleri arasında maalesef en alt sıralarda yer alıyor.

HESİAD Başkanı Elvan Tuğsuz Güven

"DEĞİŞEN DÜNYA KOŞULLARINDA CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖNEM KAZANIYOR"

Cumhuriyetin 100. yılında, Atatürk'ün vizyonuyla, erkek egemen sektörde konuşmaktan mutluluk duyuyorum. Cinsiyet eşitliği sektörde, geldiğimiz noktada, performanslarda farklılık yaratabilecek bir özelliktir. HESİAD'ın logosunda 'iş adamları' yazıyor, ancak yeni göreve başladığım için en kısa zamanda 'iş insanları' olarak değiştireceğiz.

Değişen dünya koşullarında, cinsiyet eşitliği önem kazanıyor. Farklılaşma ve sürdürülebilirlik kaygıları, şirketlerin risk ve performans kriterleri arasında üst sıralara yerleşti. Bu bağlamda, kadınların bu ortama sağladıkları katkılar çok değerlidir.

Kadınların getirdiği enerji çok farklıdır; duygusal çeviklikleri, olaylara etraflıca bakmaları ve işe yüreklerini koyarak 4 elle sarılmaları, büyük katkılar sağlamaktadır. Finansal açıdan da, kadınların yönetimde ve orta kademe pozisyonlarda yer aldıklarında şirket performanslarının olumlu yönde değiştiğiyle ilgili çalışmalar bulunmaktadır. Bu noktada, şirket endekslerindeki rakamlar olumlu yönde ilerlemektedir. Harvard Business'in bir çalışmasında, bir takımındaki bireylerin IQ oranlarından ziyade, o takımındaki bireylerin farklılıklarının takımın performansını daha olumlu yönde etkilediğine dair sağlam korelasyonlar bulunmuştur. Üst yönetimde kadınların yer aldığı şirketlerde performans ölçümleri de takip edilmiş. 279 ülke arasında yapılan bir çalışmada, üst yönetim takımında en az bir kadın yönetici bulunan şirketler ile hiç kadın yönetici bulunmayan şirketler arasındaki finansal rakamlara bakıldığında yüzde 7'lik bir farkın olduğu gözlemlenmiştir. Modellediğimizde, kadınların büyüme oranlarında ve finansal kazançlarda ne kadar büyük fark yarattığını görebiliyoruz.

'İşe alım, yeni personellere kariyer fırsatları sunar'

13.Türkiye Enerji Zirvesi'nin son gününde 'Enerjide Kariyer' oturumu gerçekleştirildi. Moderatörlüğünü Senin Kariyerin Danışmanlık Kurucusu ve Yeni Asır Gazetesi Ekonomi Yazarı Gonca Elibol'un yaptığı oturumda, Smart Pulse Kurucu Ortağı Önder Akar, Limak CEO'su Birol Ergüven ve Conforward İnsan Kaynakları ve Danışmanlık A.Ş. Ortağı Aslıhan Birgül konuşmacı olarak yer aldı.

Senin Kariyerin Danışmanlık Kurucusu ve Yeni Asır Gazetesi Ekonomi Yazarı Gonca Elibol

"TÜRKİYE, ÖZELLİKLE ENERJİDE BÜYÜK FIRSATLAR BARINDIRAN BİR ÜKE"

Türkiye'nin milli enerji hamlelerinde sürdürülebilir kalkınma hedefleri var. Bir taraftan da dünyada emisyon ticaret vergi düzenlemeleri geliyor. Teknolojiyle iç içeyiz, bugün bana göre her bir Türk genci, Japon ve Amerikan genciyle eşit çünkü artık bilgiye erişim çok kolay, bu kendi işinizi kurmak ve iş tecrübesi için de öyle. Bir söz vardır: 'Problem olduğu yerde icat çıkar'. Türkiye, gelişmekte olan ve enerjide büyük fırsatlar barındıran bir ülke ama hepimizin bildiği gibi enerjide dışa bağımlıyız. Yapılacak çok iş, çok fazla ödev ve fırsatlar var.

Limak CEO'su Birol Ergüven

"ENERJİ SEKTÖRÜNÜN UCU BUCAĞI YOK"

Enerji sektörü ucu bucağı olmayan geniş bir alan. Bu sektöre 20 sene önce girdim. 20 senede iki ayrı şirkette çalıştım ve son şirketimde 13 senedir devam ediyorum. Enerji sektörüne, piyasanın tek merkez yönetimden serbest piyasaya geçişin 'başlasa mı, başlamasa mı' sorunsalı olduğu bir dönemde giriş yaptım. O günden bugüne 20 senede sektörün geldiği her noktayı canlı bir şekilde yaşadım. Enerji sektöründen önce çalıştığım başka sektörler de oldu. Hatta ilk işim Ar-Ge işiydi; Savunma Sanayi Araştırma Geliştirme'de roketler üzerinde Ar-Ge mühendisiydim.

Bir insanın hoşlandığı şeyi anlaması için denemesi lazım. Enerji sektörüne de bilinçli girdim demeyi isterdim ama bilmeden girdim. Satış ve Operasyon Müdürü arıyorlardı. Benim yaptığım iş pazarlamaydı. Enerji sektörüne girdikten sonra tam benlik olduğunu anladım. Bitirmeniz mümkün değil; uçsuz bucaksız bir alan. İkincisi, öyle geniş bir alan ki burada isteyen herkesin bir rolü var. Böyle bir sektör olabilir mi? Gerçekten var ve bu enerji sektörü. Siz eğer son derece bilimsel, analitik analizler yapmak istiyorum, kafamı kaldırmak istemiyorum, bu işe bayılıyorum, benim işim diyorsanız, enerji sektörü sizin için doğru yer.

Smart Pulse Kurucu Ortağı Önder Akar

"ENERJİ SEKTÖRÜNDE BİTMİYEN BİR TEKNOLOJİ İHTİYACINI FARK ETTİK"

Ben 2006 yılında Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği'nden mezun oldum. Büyük bir danışmanlık firmasında işe başladım ve iyi çalıştığımı düşünüyorum. O dönemde terfiler aldım. Uluslararası danışmanlık firmasında çalışmaya başladım ve Türkiye'nin en önemli yazılım projelerinden birinde görev aldım. Elektrik Piyasası 2006 yılında kuruldu; 2006'dan önce bu yapı yoktu. Kamudan özel sektöre geçen bir süreçti ve kritik bir durum oluştu. Önemli bir modülü yazacak kimse yoktu ve 'ben yazabilirim' dedim. Kendi kendime 'en kötü atarlar beni' dedim ama yaparsam büyük bir sükse yapmış olurum diye düşündüm. Kendi adıma en büyük başarıım bence budur. Ardından her şey istediğim gibi gitti ve Deloitte danışmanlıkta çalıştım.

Ama enerji sektöründe bitmeyen bir teknoloji ihtiyacı vardı ve biz bunu fark ettik. 2018 yılında çok zor şartlardan sonra bugünün Smart Pulse şirketinin temellerini attık. 3-4 kişiyle kurduğumuz şirketimizde bugün 70 kişiyiz ve yazılımlarımız Avrupa'nın birçok ülkesinde enerji şirketleri tarafından kullanılıyor. Kendi adıma benim için ikinci başarıım da bu oldu.

Conforward İnsan Kaynakları ve Danışmanlık A.Ş. Ortağı Aslıhan Birgül

"BU YIL İŞE ALIM DATALARINDA İLGİMİZİ ÇEKEN VERİLER ENERJİ SEKTÖRÜNDEYDİ"

Biz Conforward olarak, en basit tabiriyle şirket ve işvereni bir araya getiren bir arabulucuyuz. Ben buna kurumsal yönetim diyorum. Enerji sektörü, şu anda aktif olarak çalıştığımız sektördür. Son dönemde, enerjinin her alanında yapılan yatırımlar, üretimin artması, Türkiye'nin global şirketler tarafından bölge olarak konumlandırılması, devletimizin gösterdiği hassasiyet ve teşvikler neticesinde, enerji sektörü geleceğin yükselen sektörleri arasında bulunuyor.

İşimiz gereği, iş alım datalarını takip ediyoruz. Her sektör ne kadar transfer vermiş, ne kadar almış; bu sene ilgimizi çeken veri sadece enerji sektörüne aitti. 2022-2023 datalarında yenilenebilir, gaz, akaryakıt, elektrik her alt kırılımında dışardan transferi yukarı doğru ivmeyle en az dışarı transfer veren sektördü. Dolayısıyla bu da bize enerji sektörünün bayrağı önde taşıdığını gösteriyor.

Pandemi iş hayatımızda kırılma noktalarından biriydi. İş hayatımızda dijital dönüş hızlandı. Hayatımızda uzaktan çalışma, yarı uzaktan yarı ofis hibrit çalışma sistemleri girdi.

Söz konusu hayata dokunmak olunca var mı ötesi?

Bizce var!

444 15 98

tepekurumsalcozumler.com

tepekurumsalcozumler

info@tepekurumsalcozumler.com

'Türkiye, enerjide kendine yeterlilikten öteye geçerek bir hub oluşturuyor'

Moderatörlüğünü Atlantik Konseyi Türkiye Programları Merkezi Kıdemli Direktörü Defne Sadıklar Arslan'ın yaptığı 'Atlantik Konseyi Türkiye Özel Oturumu: Enerji Jeopolitiği ve Türkiye'nin Rolü' başlıklı oturumda İspanya Eski Dışişleri Bakanı ve Atlantik Konseyi Yönetim Kurulu Üyesi Ana Palacio, Atlantik Konseyi Global Enerji Merkezi Kıdemli Danışma Kurulu Üyeleri Phillip Cornell, Melanie Kenderdine, Brenda Shaffer ve T.C. Dışişleri Bakanlığı Enerji ve Çok Taraflı Ulaştırma Genel Müdür Yardımcısı Yusuf Burak Rende bölgesel enerji jeopolitiği ve Türkiye'nin rolü hakkında konuşma yaptılar. Oturumun sponsorluğunu Atlantic Council üstlendi.

Anlantik Konseyi Yönetim Kurulu Üyesi ve İspanya Eski Dışişleri Bakanı Ana Palacio

'Türkiye bir hub olmaktan çok daha ötede'

Zaman nadir bir kaynak ve ben bu yüzden Zirve'nin organizatörlerine çok teşekkür etmek istiyorum. Buraya İber Yarımadası'ndan geliyorum ve orası Akdeniz'in diğer ucunda fakat Türkiye ile ortak olan jeopolitik konuları çok iyi anlıyor ve ortak bir vizyon sergiliyoruz. Atlantik Konseyi bence burada bir referans ve ben bunu yönetim kurulu üyesi olduğum için söylemiyorum çünkü siz Türkiye ve Washington arasında köprüsünüz. Aynı zamanda Washington ve Brüksel arasında da köprüsünüz. Bu her zaman kolay bir iş değil ama siz her zaman bu görevi başarıyla yerine getiriyorsunuz. Barış için enerji konusuna gelirse elbette bu konuda çok şey söylendi. Ben bu konuya hem zirveye hem de 1943'teki BM Genel Kurulu'nda ABD Eski Başkanı Eisenhower'ın konuşmasına atıfta bulunarak başlamak istiyorum. Eisenhower orada 'Barış İçin Atom' demişti. Orada bir asker olarak hiçbir zaman konuşmadığını ifade eden Eisenhower olayın atom savaşı olduğunu ifade etti. Bu konuda şu anda enerji savaşı var diyebilir miyiz? Bu da şu anlama geliyor; enerji barışı konusunda bir konferansın yapılması çok iyi bir fikirdi. O zamandan bu zamana çok şey değişti fakat bu konu hala anlamlı. Bence 'Barış İçin Enerji' harika bir slogan ve tarihsel kökenleri olan bir slogan. Enerji her zaman stratejinin, rekabetin, dünyadaki hırsların temelini oluşturur. Biliyorsunuz ki kömür devri ve petrol devri yaşandı ama şu anda yeşil mutabakat çerçevesinde doğal gaz devrindeyiz. Burada Sayın Barroso yeşil mutabakattan bahsetti ve önemli bir fikre vurgu yaptı.

Zaten ben de bu fikre karşı çıkmıyorum ama bugün gaz ve stratejik madenler devrindeyiz. Bugün içinde yaşadığımız çağ bu ve bu çağa uygun mevzuat ve yasalar bulunuyor.

'BİZİM İÇİN BU NOKTADA ÖNEMLİ OLAN ŞEY ENERJİ GÜVENLİĞİ'

Diğer bir konu ise enerjinin kentleşmesi ve burada istediğimiz ve uyguladığımız şey arasında fark var. Burada 'Barış İçin Enerji' derken gerçekçi olmamız ve iş birliği yapmamız gerekiyor çünkü bunun başka bir alternatifi yok. Başkan Barroso bu konudan bahsetti ama bizim için önemli olan şu noktada enerji güvenliğidir. Aslında burada tam olarak arz güvenliğinden bahsetmiyoruz. Enerji güvenliği dediğimiz şey bunun ötesinde ve kendine yetebilme ile alakalı bir şey. Afrika Birliği temsilcisi olan Büyükelçi Mısır'da elini masaya vurdu ve 'Ben artık enerji dönüşümü ile ilgili bir söz duymak istemiyorum çünkü bizim için önemli olan şey enerjiye erişim' dedi. Şu anda enerjisiz yaşayamayacağımız bir dönemdeyiz. Türkiye'nin enerjide ne istediği, ne aradığından bahsedildi. Türkiye'nin Karadeniz'de sondajlar yapması, yeni kuyular açması ve bunu büyük şirketlerin dışında bir Türk projesi olarak yapıyor olmasını dile getiriyoruz. Akdeniz'de ise Avrupa Birliği konusunda bazı zorluklar var. Burada Yunanistan'la ilişkiler ve Türkiye ile Mısır arasındaki ilişkiler de devreye giriyor. Bence Türkiye bir hub olmaktan çok daha ötede çünkü TANAP var, başka projelerle

birlikte Türk Akımı da var. Bu yollarla Türkiye, Akdeniz'deki sahalara da erişim sağlıyor. Türkiye kendine yeterlilikten öteye geçerek bu bölge içerisinde bir hub oluşturuyor. Nükleer enerjiden kimse bahsetmedi ama bence bu da çok önemli çünkü Türkiye hiçbir enerji kaynağını dışta bırakmadı ve bence bu pragmatik bir yaklaşım. Türkiye hem yenilenebilir enerji hem elektrifikasyon hem de madenlerini kullanıyor ve bu madenleri de ithal etmiyor. Avrupa Birliği'ne dönecek olursam yeşil mutabakat zamanın ötesindeydi ama elektriğe bile ulaşılamayan yerlerde biz yenilenebilir enerji için uğraşıyoruz. Avrupa kamuoyu bunun farkında olmalı. 'Barış İçin Enerji' sloganı olumlu yönlerin altını çiziyor. Doğrusunu söylemek gerekirse Türkiye'de bu konuşmanın yapılması hem jeopolitik sebeplerden hem de Türkiye'nin enerji konusundaki pragmatik yaklaşımından dolayı çok önemli.

'COP28'DEN DAHA AZ İDEOLOJİ BEKLEMELİYİZ'

Sayın Barroso tarafından daha önce enerji çeşitlendirmesinden bahsedildi ama bu sadece enerji kaynaklarının çeşitliliği ile ilgili değil. Doğal gazın ötesinde elbette başka enerji kaynakları da olması gerekiyor ama karbon emisyonlarını düşürmek için burada iyi olan her şeyi almalıyız. Baktığımızda ise bu harika sloganın arkasında yatan gerçekler bunlar. COP28'den daha az ideoloji beklemeliyiz. Küresel seviyede yapılanlar çok önemli çünkü biz sera gazı

konusunda yüzde 8 civarındayız. Çin ise yüzde 31 oranında bir sera gazı salımı yapıyor. Pakistan ise gazdan kömüre geçti çünkü gazı ödeyemiyorlar. Dediğim gibi benim COP28'den beklentim Avrupa'nın bu konularda daha az ders vermesi çünkü artık herkes tüm sonuçları biliyor. Biz Afrika'da yeşil tarım yapılmasını istemeyiz çünkü onlar hala yüksek oranda gübre kullanıyor ve bulabildikleri şeyleri yaktırmaya çalışıyorlar. Afrika'da hala birçok yerde elektriğe ulaşım yok. Beklentim bu yönlerde daha gerçekçi olmamız. Dünyanın ihtiyaçlarını anlamamız gerekiyor.

'TÜRKİYE ORTAK ALAN BULMADA KİLİT ROL OYNUYOR'

İsrail Filistin meselesinde savaş kesinlikle sadece zarar verir. Bu konuda Akdeniz Bölgesi'nde birçok anlamda ilişkimiz var. Aynı zamanda Akdeniz ülkeleri üzerinde büyük bir baskı mevcut. İki devletli bir çözüm burada olumlu bir yaklaşım olacaktır. Çözüm olarak masada tüm taraflar olmalı tabii burada ortak alan bulma konusunda Türkiye kilit rol oynuyor. 'Barış İçin Enerji' diyoruz. Bunu kullanıp, hayata geçirip barışa ulaşmamız gerekiyor.

Atlantik Konseyi Türkiye Programları
Merkezi Kıdemli Direktörü
Defne Sadıklar Arslan

'Türkiye sürdürülebilir enerjide önemli bir rol oynuyor'

Bugün burada 13. Türkiye Enerji Zirvesi'nde olmaktan çok mutluyuz. Atlantik Konseyi olarak uzun yıllardır Türkiye'nin enerji sektörünü, birçok yerde, Türkiye'nin içinde ve dışında başta olmak üzere destekledik ve desteklemeyi sürdürüyoruz. Atlantik Konseyi Washington DC bazlı bir düşünce kuruluşu. Ben Türkiye programları merkezinin hem kurucu direktörüyüm hem de Türkiye ve bölge temsilcisiyim. Çok uzun yıllardır biz de üst düzey zirveler yaptık ve şimdi Türkiye programlarını destekliyoruz. Enerji sektörünü ve özellikle de yenilenebilir enerji alanında Türkiye'nin enerji sektörünü desteklemeye devam edeceğiz. Bu vesileyle, bizi bu konferansa davet eden Türkiye Enerji Zirvesi organizatörleri ve özellikle Mustafa Karahan'a çok teşekkür ediyorum. Enerji sektörü genelde erkeklerin dünyası fakat biz kadın ağırlıklı bir panel yapıyoruz. Bundan da çok mutluluk duyuyorum.

'ENERJİ GEÇİŞ PARADİGMASININ TAM ORTASINDAYIZ'

Aslında bir paradigma geçişinin ortasındayız ve enerji sektöründe geçekten birçok adım atıldı. Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesiyle Avrupa ülkeleri temel itibarıyla enerji politikalarını ve arz güvenliğini yeniden gözden geçirirken

aynı zamanda alternatif yakıtlara da yönelmeye başladılar.

'TÜRKİYE ENERJİ ÜRETİCİLERİ VE TÜKETİCİLERİ BAKIMINDAN STRATEJİK BİR NOKTADA'

Dünya jeopolitik perspektifi görünümüne bakıldığında, fosil yakıt kaynakları bakımından ve doğal gaz açısından zaman zaman kritik zorlayıcı birtakım durumlarla karşılaşıldı. Bu açıdan bakıldığında istikrar ve güvenlik konusunda gaz ve petrol kaynakları için önemli çalışmaların gerekliliği söz konusu. Türkiye enerji üreticileri ve tüketicileri bakımından stratejik bir konuma yerleşmiş durumda ve Avrupa'ya destek verme noktasında da önemli bir konumu var. Türkiye, bakıldığında sürdürülebilir enerji kaynakları, Güney Koridoru ve Hazar Denizi gaz kaynakları ile LNG kaynakları noktasında hem Akdeniz hem de Karadeniz açısından önemli rol oynuyor. Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye'nin karşılıklı olarak daha büyük iş birliği ortaya koymak yönünde attığı adımlar var ve bunları söylerken yenilenebilir enerji ile hidrojen payı bu bağlamda önemli miktarda ve küresel ısınmadan kaynaklı enerji kaymaları var.

Atlantik Konseyi Global Enerji Merkezi
Kıdemli Danışma Kurulu Üyesi
Brenda Shaffer

'Türkiye'nin çok dengeli bir yakıt tüketimi var'

Bence ok diğer yöne doğru bakıyor çünkü enerji barış getirmiyor. Aslında barış, enerji ticareti olanağını yaratıyor. Belki okun yönünü değiştirmemiz gerekiyor. Barış için enerji değil, enerji için barış dememiz gerekiyor. Barroso bize bunu sundu. Rusya'nın Ukrayna'dan çıkmasını istiyorsak, İsrail ve Filistin arasında barış olmasını istiyorsak gerek enerji, gerekse ticaret olsun, askeri olmayan araçları kullanmamız gerekiyor ki amaçlarımıza ulaşabilelim. Burada yaptırımlar aslında amaçlarına çok nadiren ulaşıyorlar. Yaptırımların uygulanması yurtiçi politikalara hizmet ediyor ancak enerjinin barış getirdiğine dair bir illüzyona sahip olmamalıyız. İsrail'in de çeşitli sınırlama anlaşmaları var ama bunlar birkaç hafta dayanabildi ve geçtiğimiz haftalarda Lübnan tarafından İsrail'in kuzeyine yüzlerce füze atıldı. Yani burada enerji yaptırımları getirseniz bile bu barış getirmiyor. Peki jeopolitik bağlamda enerji nasıl fayda sağlayabilir diye sorarsak bunun cevabı da şudur; Bu iki taraflı ihtilaf içerisinde olmayan ilişkilerin daha rahat olduğu ülkeler arasında geçerli ki Türkiye ve İsrail arasındaki ilişkilerde enerji konuları gündeme geldi ve ne dini açıdan ne de toprak açısından iki taraflı bir ihtilaf olmadığı görünüyor. Burada çok taraflı konular etrafında ihtilaf var. Türkiye ve İsrail arasında enerji diyalogu çok faydalı oldu. Rusya ve İran konularını

da konuşmalıyız. İran'a uygulanan yaptırımlar pek bir işe yaramadı. Hatta Irak'taki ve Suriye'deki Amerikan güçleri de İran veya vekilleri tarafından geçtiğimiz yıllar içerisinde saldırıya uğradı. Biz burada bir şey diliyoruz ama bu dilekler politikaya dönüşmüyor. Enerji geçişi dediğimiz zaman kulağa sanki bir tren, istasyondan ayrılmış gibi geliyor. Türkiye ya da Bulgaristan bu trene ne zaman binecek diye soruyorsunuz. Bence şimdilik bir enerji geçişi söz konusu değil çünkü hala fosil yakıtlar var. Katıldığım bir panelde Avrupa'nın enerji politikası konusunda çok eleştirel yaklaştım. Enerji politikasını doğru yapan bir ülke var mı? Bence Türkiye bunun için çok güzel bir örnek çünkü daha dengeli bir yakıt tüketimi var. Türkiye ve İsrail arasındaki ilişkilere baktığımızda ticari seviyeler savaş ortamında bile arttı. Mısır'da mevcut gaz kısıtlamalarından dolayı ülkenin çeşitli yerleri kararmaya yani elektriksiz kalmaya başladı. Bu savaştan yine sıvılaştırılmış doğal gaz üretimi ve satışı aynı şekilde etkilendi. Savaşta ülkelerin enerji altyapılarının da hedef alındığını görüyoruz. Bu bağlamda altyapıların çeşitlendirilmesi son derece önemli. Bildiğiniz gibi Hamas tarafından boru hatlarına zarar verildi. Limana petrol tankerleri yanaşamadı ve bu sırada petrol koridoru kullanılamadı.

T.C. Dışişleri Bakanlığı Enerji ve Çok Taraflı Ulaştırma Genel Müdür Yardımcısı Yusuf Burak Rende

'Türkiye Avrupa'nın enerji arz güvenliğine katkı sağlıyor'

Özellikle şunu belirtmek isterim ki biz kolay bir coğrafyada değiliz. Suriye'de yaşanan çatışma çok yakınımızda. Irak özellikle savaştan sonra hala toparlayamadı. İran'a baktığımızda nükleer girişimler konusu ilk sırada olmak üzere batılı ilişkileri normalleştirmedi. Kafkaslar Bölgesi de özellikle Karadeniz'de olanlar hususunda çok önemli bir yer ediniyor. Sayın Barroso da Türkiye'nin AB ile olan ilişkileri ve Doğu Akdeniz konularına değindi ve baktığımızda çok önemli bir konu ama büyük anlamda bir değişiklik görmüyorsunuz. Enerji sektörünü etkileyen bir diğer durum da Rusya Ukrayna savaşı ve bu savaşın etkileri önümüzdeki yıllarda da devam edecek. Kafkasya Bölgesi'nde Ermenistan ve Azerbaycan arasında barış sağlanırsa sadece fosil yakıtlarda değil aynı zamanda yeşil enerji ve yeşil ekonomi için de herkese çok belirgin olanaklar sağlanacak. Burada ise Türkiye'nin işi kolay olmamakla birlikte Türkiye çok katmanlı ve boyutlu bir role sahip olacak. Çatışma alanı olarak Karadeniz'e geri dönersek burada da durum hiç kolay değil. Azerbaycan çok önemli

projeler yürütmekle birlikte bazı Avrupa projelerini Gürcistan ve Azerbaycan'la birleştirmeye çalışıyoruz. Azerbaycan ülkesini yeşil enerji üretim merkezi haline getirmeye çalışırken bir yandan da Avrupa ile uyumlu hale gelmeye çalışıyor. Burada Türkiye'nin çok önemli bir yönü var. Türkiye olarak Karadeniz'de en uzun sahil şeridine sahibiz ve bir yandan kendi ekonomik çıkarlarımıza da bakmamız gerekiyor. Son yıllarda Türkiye Avrupa'nın enerji güvenliğine katkı sağlıyor. Fosil yakıt konusunda öncü roldeyiz ama bu esnada geçiş yakıtlarına da ihtiyacımız olacak. Bir taraftan kendi enerji güvenliğini sağlarken diğer taraftan da bölgesel enerji güvenliğini sağlıyor. Aynı zamanda tedarik güvenliğini de sağlıyor. Temiz enerji dönüşümü ile yenilenebilir enerjiden bahsediyoruz ve bu konuda stratejik adımlar atılması gerekiyor. Son 30 ya da 40 yılda Türkiye olarak neleri iyi yaptık diye bakarsak bence kaynak çeşitlendirmesi konusunda doğru davrandık. Yenilenebilir enerji Türkiye'nin geleceğinde ve enerji güvenliğinde çok önemli bir rol oynayacak. Enerji dönüşümü ve COP28'le alakalı konuşmacılar gerçekçilikten

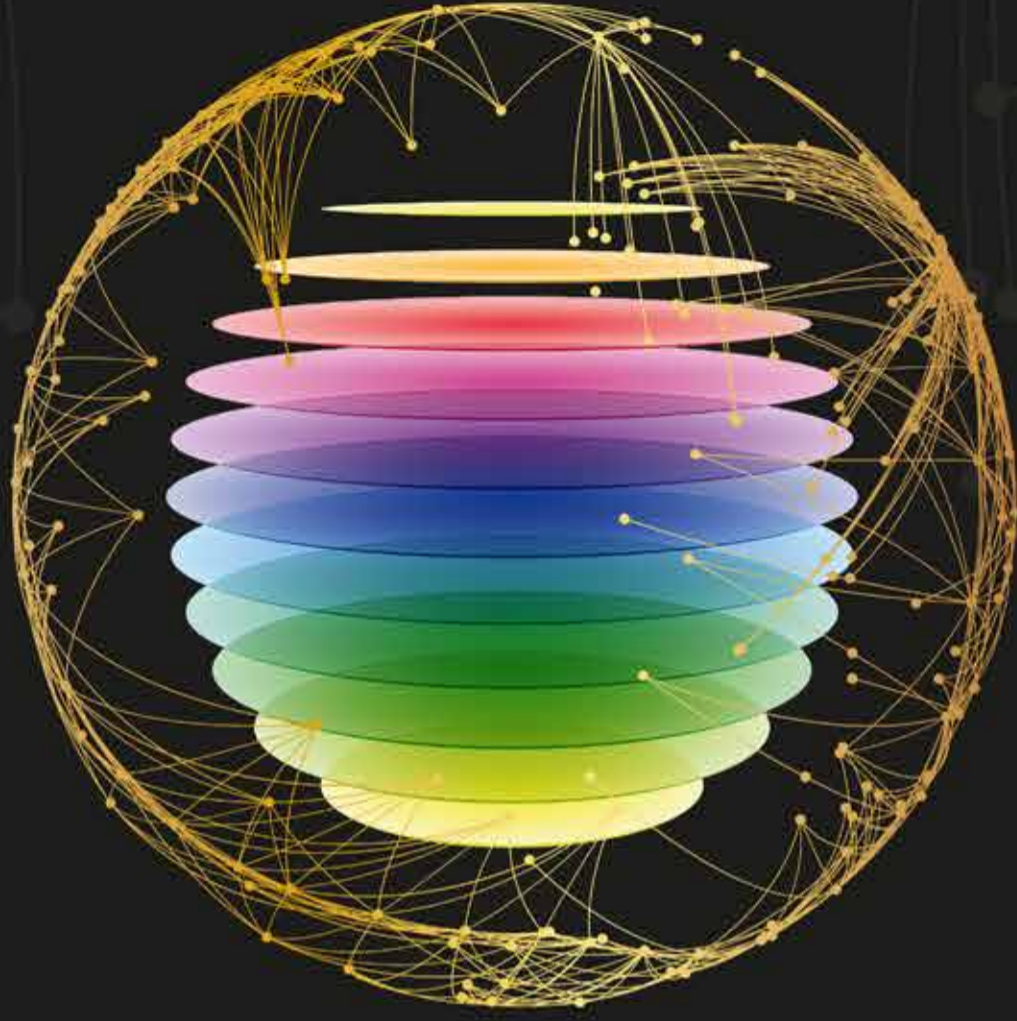
bahsettiler ki bu kelime anahtar rolünde bulunuyor. Türkiye büyüyen ekonomisiyle birtakım zorluklarla karşı karşıya kalırken aynı zamanda COP28'de de bir denge bulmaya çalışıyoruz. Temiz enerjiye geçiş ucuz bir şey değil ve bunun için paraya ihtiyacımız var. Bizim gibi sanayileşen ülkelerde bu çok önemli ve biz bunu tartışıyoruz. Biz ilk kez küresel bir start verdik. Hem iş birliği hem de koordinasyonu bu anlamda sağlamaya çalışıyoruz. Kayıp ve hasar fonlamasını da buna dahil etmeye çalışıyoruz ve eminim ki Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'da kendi söylemlerinde bunu vurgulayacaktır.

'TÜRKİYE VE KÖRFEZ ÜLKELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLER ÇOK ETKİLEYİCİ'

Türkiye ve Körfez ülkeleri arasındaki ilişkiler son birkaç yıldır çok etkileyici. BAE ile 2030 yılına kadar 40 milyar dolarlık bir ticaret hacmine ulaşmayı planlıyoruz. Bu bağlamda Türkiye'deki 3-4 yatırımcı yine 15 milyar dolarlık yatırım yaptı. Enerji ve birçok alanda iş birliklerimiz devam ediyor ve bu iş

birlikleri konvansiyonel gaz ve petrol ile sınırlı kalmıyor. Yine Türkiye ve Irak arasındaki boru hattının yeniden hayata geçiriliyor olması ve ülkeler arası bağlantıların bölgeyi bir araya getirebileceğiyle ilgili umut verici gelişmeler oluyor. Yine aynı şekilde yeşil hidrojen üretiminde ve amonyum ile ilgili Körfez ülkeleri ön planda olmak istiyor. Bunlar içinde mevcut olan yine Türkiye güzergâhı üzerinden yeni boru hattı veya mevcut boru hatlarının kullanımı da gündeme gelebilir. Özellikle İsrail'le Avrupa'nın gaz güvenliğini artırma yönünde çalışmalarımız vardı ama şu anda hikâye değişti. Bu bağlamda tabii ki şu anda İsrail kendi düzenli üretimini devam ettiremiyor. Elbette bu çalışmaların durması gerekiyor ve yine aynı şekilde liderlerin olaya el atıp sorunları çözmesi gerekiyor.

ISTRANDE 2024

7. ENERJİ
TİCARETİ VE
TEDARİĞİ ZİRVESİ

7th ENERGY TRADING &
SUPPLY SUMMIT

BULUŞMAK ÜZERE

Atlantik Konseyi Global Enerji Merkezi
Kıdemli Danışma Kurulu Üyesi
Melanie Kenderdine

'Karadeniz'de yapılan doğal gaz çalışmaları Avrupa için önemli'

Ben 2014'te Enerji Bakanlığı'nda çalışırken Rusya Kırım'ı işgal ederek Avrupa'da başka bir problem yaratmıştı. Bizim ABD'de ve dünyanın geri kalanında enerji güvenliği prensiplerimiz ise hep petrol odaklıydı. Bununla birlikte Roma'da ve G7 için Brüksel'de yeni bir enerji güvenliği prensibi ortaya koymak için ülkelerin enerji bakanlarıyla bir araya geldik. Bu prensiplerin içerisinde iklim değişikliği ile doğal gaz kaynak ve rotalarının çeşitlendirilmesi de vardı. Doğal gaz şimdiye kadar bizim enerji güvenliği tanımımız içerisinde yer alıyordu. Avrupa son bir yıl içerisinde Rusya'ya olan doğal gaz bağımlılığını azaltarak çok iyi iş çıkardı. Geçtiğimiz kış Rusya Avrupa'ya 22 bcm'lik bir gaz kesintisine gitti ve ABD'de 19 bcm'lik bir LNG tedariki sağladı. Eğer bu kaya gazı olmasaydı muhtemelen Avrupa karanlıkta kalır ve donardı. Geçtiğimiz kış Avrupa'nın enerji güvenliği açısından bizim LNG ihracatımız kritik bir önem taşıdı. Avrupa o zamandan bu zamana çok iyi iş çıkardı ve Avrupa'daki depolar yılın altı ayında yüzde 90 doluydu. Bu 15 yıl ortalamasına baktığımızda ise doğal gaz tüketiminde yüzde 15'lik bir azalma kaydedildi. Yani Avrupa bu süre içerisinde Rus doğal gazına bağımlılığını azaltarak önemli bir yol kat etti. Karadeniz'de yapılan doğal gaz araştırma ve geliştirme çalışmaları enerji güvenliği açısından Türkiye'nin rolü konusunda özellikle hem ülke içinde hem de Doğu Avrupa'da büyük bir fark yaratacaktır. Enerjinin Geleceği İnisiyatifi olarak Avrupa ve Asya'ya odaklandığımız bir doğal gaz çalışması yapıyoruz. Çalışma arkadaşlarım bana gelerek bu konuda Avrupa'da bir çalıştay yapmak istediklerini söylediler. Ben de biri Batı Avrupa diğeri ise Doğu Avrupa'da olmak üzere iki çalıştay yapmamız gerektiğini ifade ettim. Çünkü doğal gaz kullanımına baktığımızda Avrupa'nın doğusu ile batısı arasında çok büyük bir fark ortaya çıkıyor. Doğu Avrupa perspektifinden baktığımızda Türkiye ve Romanya'nın

Karadeniz üzerindeki gaz çalışmaları ve bunların geliştirilmesi Doğu Avrupa'nın enerji güvenliği açısından çok büyük bir fark yaratacak. Siz burada güç jenerasyonundan bahsediyorsunuz. Endüstride doğal gazın kullanımı azımsanıyor. Şu an dünya genelinde sanayilerde kömür kullanımı var ve doğal gaz geçişle ilgili inisiyatifler çok büyük. Doğal gaz sanayide çok yüksek bir ısı ünitesi de sağlıyor ve bu çok gerekli. İleride aynı mantıkta hidrojen de kullanılabilir çünkü aynı amaca hizmet ediyor. Şimdilik burada hidrojenin maliyetinden dolayı tercih edilme oranı daha düşük.

'İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ GEZEĞENİMİZE YÖNELTİLMİŞ BİR TEHDİT'

Türkiye ve Doğu Avrupa perspektifiyle bakacak olursak burada doğal gaz çok önemli. Temiz enerjiye geçiş konusunda doğru nokta ve zamanda mıyız? Bununla ilgili çeşitli tartışmalar var. Yine aynı şekilde iklim değişikliği gezegenimize yöneltilmiş bir tehdit. Bütün ülkelerin kendi üstlerine düşenleri yapabilmeleri konusunda yeşil mutabakat bildiğimiz gibi oldukça uzun sürecek. Burada hidrojenin çok büyük bir geleceği olduğunu düşünüyorum. Doğal gazın ikamesinde, ulaşım ve sanayide kullanılabilir. Yine madencilikte özellikle temiz enerji için büyük oranda lityum ve kobalt ihtiyacımız olacak. Bu bağlamda temiz enerji teknolojileri çok muazzam miktarda metal ve mineral madenciliğin yapılmasını da beraberinde gerektirecek. Tabii ki bununla birlikte yedek enerji olarak doğal gazı tutmak zorundayız. Analizleri yaparken tek bir doğrultuda hareket etmemeli ve bunun farkında olmalıyız. Ayrıca Doğu Akdeniz'de enerji güvenliğine daha fazla önem vermemiz gerekiyor.

Atlantik Konseyi Global Enerji Merkezi Kıdemli Danışma Kurulu Üyesi Phillip Cornell

'Türkiye yeni paradigmalarda önemli rol oynayabilir'

Küresel enerji dönüşümünde bu dönemde burada olmak benim için çok önemli. Avrupa'da kömür kullanımının artması enerji güvenliği ve dönüşümü için iyi midir diye sorarsak kısaca cevap hayır. Özellikle orta ve uzun vade baktığımızda bu en iyi çözüm değil. Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden sonra 2022'de kömür kullanımında bütün Avrupa Birliği'nde yüzde 7'lik bir artış oldu ama bunu abartmaya gerek yok. 2023'ün ilk yarısında bile Avrupa'daki kömür talebi yüzde 13 azaldı ve bu azalma da devam edecek. Kömür piyasasında küresel anlamda Avrupa'dan değil de Hindistan ve Çin tarafından gelen talep doğrultusunda fiyatlar düşük tutuluyor. Avrupa'da yüksek kömür kullanıma iki ülke var ve bunlar Polonya ile Almanya. Bunu bütünlük içerisinde ele aldığımızda, kömür kullanımı bir yandan azaltılıyor ama bir artış da söz konusu. Aslında Almanya Finans Bakanı bir söylemde bulundu ve bir U dönüşü yaptı. Bu U dönüşü Almanya'nın kömürü 2030'da sonlandıracağını beyan ettiği taahhütleriyle ilgiliydi. Bunu da aslında Ukrayna'nın işgaline karşı bir sigorta gibi kullandı. Avrupa'da 26 adet kömür santrali var ve bunların kullanımı toplam yüzde 16 civarında. Almanya'da kömür depolaması söz konusu çünkü doğal gazın olmaması durumunda kullanmak üzere bunu da bir sigorta olarak kullanıyorlar. Avrupa piyasası içerisinde bir istikrar olması gerekiyor ki kömür ihtiyacı azalsın. Bence uzun vadede kömür kullanımı çok anlamlı değil ama bu sigorta prensibi doğal gaz için de aynı şekilde geçerli. Yenilenebilir enerji kaynakları, sayın Başkan Barroso'nun da söylediği gibi artmaya devam ediyor. Avrupa yeşil enerji dönüşümüne dair bir taahhütte bulundu ve kömürün rolü giderek azalıyor. Talebe bakacak olursak, 2022'de örneğin doğal gaz talebi çok büyük bir düşüş kaydetti ki bu Rusya'dan alımların durdurulmasından dolayı gerçekleşti. Avrupa'da doğal gaz kullanımındaki bu azalma, 2023'te ve 2024'te de devam edecek gibi görünüyor. Doğal gaz kullanımının, özellikle enerji üretim sektöründe azalması söz konusu.

2024'te doğal gaz kullanımında yine yüzde 14-15 bir azalma olacak ve bu da doğal gaz fiyatını etkileyerek gaz fiyatlarının düşmesine sebep olacak. 2024'ün ilk yarısı için Avrupa'da doğal gaz fiyatlarında yüzde 18 ile yüzde 20'lik bir fiyat düşüşü olacak. Doğal gazın sigorta kaynağı olarak kullanımı devam ediyor ve enerji dönüşümü aşamasında istikrar için kullanılıyor. Bu durum bir süre daha devam edecek. Kömür santralleri de aynı şekilde çünkü kömür ve doğal gaz santralleri daha geniş elektrik sistemlerinde istikrarlaştıracı bir rol oynuyor. Peki, fosil yakıtları kısa bir süre içerisinde bırakabilecek miyiz? Burada çok net bir hayır cevabı var. Çünkü fosil yakıtlar ve özellikle de

doğal gaz gerekli olmaya devam edecek. Avrupa'nın dışında da Küresel Güney dediğimiz sanayileşme döneminin yaşandığı ülkelerde de elbette endüstri ve sanayi sektöründe kömür rol oynamaya devam edecek.

Eski paradigmaya geri dönecek olursak, boru hattı politikaları ve Türkiye'nin Avrupa'nın doğal gaz talebinin merkezi olması ile hub olma durumu söz konusu olmayacak. Biz bundan sonraki adımın ne olacağını düşünmeliyiz. Evet Avrupa doğal gaz almaya devam edecek ve TANAP Boru Hattı Projesi çok büyük başarıydı. Fakat daha yüksek iz bırakacak bu eğilimde doğal gaz ithalat ve ihracatının rolü azalacak. Avrupa'daki doğal gaz talebi azalıyor ve bunun ötesinde de çok sayıda opsiyon var. Türkiye bu yeni paradigmada da önemli bir rol oynayabilir durumda. Geçtiğimiz yıllar içerisinde yenilenebilir enerjinin artması ve Türk enerji sektörünün çeşitlenmesi benim için çok önemliydi. Yine hükümetin 2024 ve 2030 hedefleri de çok önemli. Türkiye düşük karbonlu moleküller üretiminde, hidrojen üretiminde bir rol oynayabilir. Burada Türkiye'nin oynadığı rol devam edecek. Sadece Avrupa ile ilgili değil daha geniş bağlamda Ortadoğu için çok önemli bir rol oynayacak. Ama bu rol önceki 30 yıldır devam eden paradigma bağlamında olmayacak.

'TÜRKİYE VE RUSYA ARASINDAKİ İLİŞKİLER OLUMLU ANLAMDA ISINIYOR'

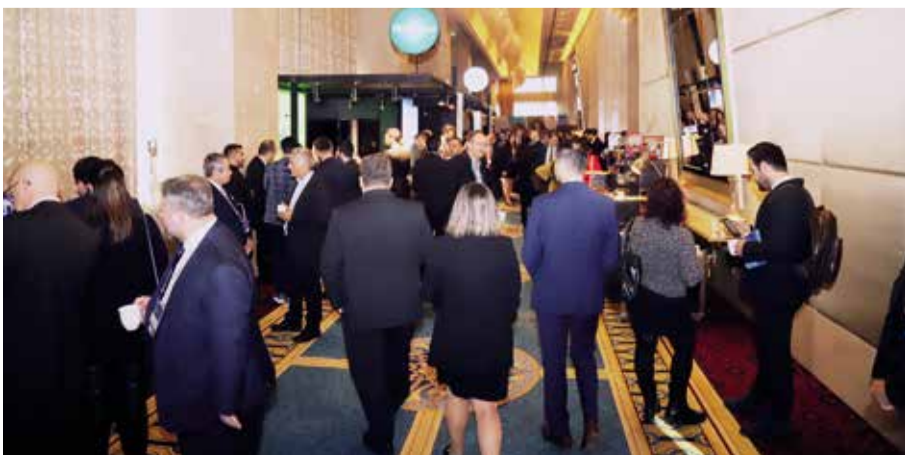
Yeni paradigmaya bakıldığında burada dikkat çeken bir nokta var. Çünkü bu paradigmada Türkiye'nin oynayacağı önemli bir rol olacak. Türkiye ve Bulgaristan arasında imzalanan gaz anlaşması Türk Gaz Merkezi'ni geliştirmek adına enteresan bir anlaşma. Türkiye'deki gaz merkezi nasıl olmalı diye sordüğümüzda bizim burada Rus gazının dolaylı yoldan Bulgaristan'a girmesi ve Rusya'nın da buradan fayda sağlaması gibi birtakım endişelerimiz var. Evet Türkiye'ye ucuz gaz girecek ve bu harika bir şey ama şunu da sormamız gerekiyor; burada sürdürülebilir bir gaz merkezi yaratacağsak bu açık bir pazar olacak mı? Türkiye aracılığıyla bir gaz dağıtılacaksa bu güzel bir anlaşma ama burada Rus tarafı da fayda sağlayacak. Bizim aklımıza gelen durum bu çünkü Türk Rus ilişkileri olumlu anlamda ısınıyor ve uzun vadede Rus partnerlerle daha fazla ilişki kurulması riski mevcut.

Doğu Akdeniz gazı ile ilgili Yunanistan ve Türkiye'ye geçiş için bazı çalışmalar, Körfez Ülkeleri ve Mısır üzerinden enerji ve lojistik koridorları oluşturulması söz konusuydu ama savaş halen devam ediyor. İsrail ve Arap ülkelerinin ilişkilerini bu noktada devam ettirmesi çok zor olacak diye düşünüyorum.

Yoğun oturum trafiğine kahve molası

Ankara'da düzenlenen 13. Türkiye Enerji Zirvesi sırasında yoğun geçen oturumların aralarında katılımcılar; Petrol Ofisi ve Aytemiz'in sponsorluğundaki kahve aralarında dinlenme ve networking yapma fırsatı buldular.

Fotoğraflarla Enerjinin Zirvesi

Türkiye Enerji Zirvesi, 2010 yılından bugüne tüm sektör paydaşlarını bir araya getirerek tarafların güncel konuları tartışmasına ortam yaratıyor ve kendine özgü sergi alanıyla firmaların ürün ve yeni teknolojilerini tanıtmaya imkan sağlıyor. Bin 500'ün üzerinde katılımcıyı buluşturan Zirve'de, üç gün boyunca 23 panelde enerji sektörünün bugünü ve geleceği masaya yatırıldı.

Bin 500'ün üzerinde katılımcıyı buluşturan zirvede, üç gün boyunca 23 panelde enerji sektörünün bugünü ve geleceği masaya yatırıldı.

13. Türkiye Enerji Zirvesi'ni canlı olarak yayınlayan Petroturk TV Youtube kanalı, özel röportajlarıyla da sektörün nabzını tuttu.

Enerji Petrol Gaz

Kurucusu:
M. Zekai Komsuoğlu
Mayıs, 1968

Yayın Sahibi
Balkan Gazetecilik
Dijital Medya Yayıncılık ve
Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Yayın Grubu Başkanı
A. Sertaç Komsuoğlu

Murahas Aza ve
Yayın Grubu Bşk. Yrd.
Mustafa Akıncı

Murahas Aza
Mustafa Komsuoğlu

Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Emin Kaya

Haber Merkezi:
**Sibel Acar, Gözde Emlik, Eylül Şahin,
Raşit Kırkağaç,**

Grafik: **Ersin Güleç, Serra Ergan,
H. Buse Ceylan**

Reklam ve Abonelik:
Ayşegül Yıldırım

Mali İşler Başkanı: **Ş. Doğan Erbay**

Hukuk Danışmanı: **İrfan Coşkun**

İK Sorumlusu: **Gülşah Uzunal,
Merve Şen**

Basıldığı Yer: **İRM Dijital Baskı ve
Matbaacılık San. Tic. A.Ş.**

@Petroturkcom

Yönetim Yeri: **Y. Dudullu Mah. Bostancı Yolu Cad. Şehit Sok.
No:44 Ümraniye- İstanbul**

İLETİŞİM

İstanbul: **(0216) 466 74 96** Fax : **(0216) 365 58 05**

Ankara : **(0312) 467 99 36** Fax : **(0312) 427 30 16**

Türkiye genelinde dağıtımı yapılan EPG, Basın Kanunu uyarınca bir yerel süreli yayındır. EPG, Basın Meslek İktidarına uymaya söz vermiştir. EPG'de yayınlanan yazı, haber ve fotoğrafların her türlü telif hakkı Balkan Gazetecilik Dijital Medya Yayıncılık ve Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.'ne aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

“Geleceğe Doğru Yeni Bir Yolculuk”

BORUN GELECEĞİNİ TASARLAMAKTAN,

BOR İLE GELECEĞİ TASARLAMAYA

 ETİMADEN
for life

BORON

BORTAM

LİTYUM

BOREL

NTE

FERROBOR

BOR KARBÜR

ETİDOT-67

TEMELDEN İŞLETMEYE GÜVENLE İNŞA EDİYORUZ

Planlama, projelendirme ve kontrol

İnşaat, elektrik ve mekanik taahhüt

Çelik konstrüksiyon imalat ve montajı

Anahtar teslim istasyon inşaatı

RM İstanbul, akaryakıt istasyonu inşaatında temelden altyapıya, üstyapıdan kurumsal kimlik giydirmeye her adımda uzman ekipleriyle anahtar teslim çözümler sunuyor. Proje yönetim uzmanlığıyla, akaryakıt istasyonu inşaatlarınızın planlamasını, mimari tasarımını ve maliyet yönetimini en doğru şekilde yapıyor, güvenli mekanik, elektrik ve inşaat uygulamalarıyla yüksek SEÇ-G standartlarında tamamlıyor ve zamanında teslim ediyor.

RM İstanbul, enerjide başarı inşa ediyor.

LUKOIL ECTO İLE PERFORMANSI YENİDEN KEŞFEDİN!

LUKOIL Ecto motorin, aracınızın enjektör
ve yakıt sistemini temiz tutarken,
motorunuzu ilk günkü gibi korur.

LUKOIL ecto

100. yılımızda

Farkı açıyoruz

Amacımız kurulduğumuz günden bu yana
hiç değişmedi: Sunduğumuz yeniliklerle ülkemiz için fark yaratmak...
İstasyonlarımızdaki ürün ve hizmetlerimiz kadar topluma
değer katan sosyal sorumluluk projelerinde de öncü olmak...
Cumhuriyetimizin 100. yılında da aynı ilkeyle yola devam ediyoruz.

Hayata geçireceğimiz yeniliklerle
herkes için, ülkemiz için
farkı açıyoruz.

